

Comisia
Europeană

PANORAMA

În atenție: politica regională și urbană europeană

IARNĂ 2019 / nr. 71

**Creșterea economică și
sustenabilitatea sunt prioritare
pe agenda Portugaliei**

COOPERAREA
TRANSFRONTA-
LIERĂ
ÎNTĂREȘTE
FAMILIA
INTERREG

CETĂȚENII SE
ALĂTURĂ
DEZBATERII
SĂPTĂMÂNA
EUROPEANĂ
A REGIUNILOR
ȘI ORAȘELOR

Politică
Regională
și Urbană

PANORAMA

CUPRINS

EDITORIAL: Elisa Ferreira, Comisar european pentru coeziune și reforme.....	3
RAPORT STRATEGIC: Fondurile ESI stimulează convergența socioeconomică, reziliența și coeziunea teritorială.....	4
CTF IEV: Programele de cooperare transfrontalieră din cadrul Instrumentului european de vecinătate își unesc forțele	6
FI CAMPUS 2019: promovarea proiectelor finanțate de instrumentele financiare ale Fondurilor structurale și de investiții europene.....	12
PORTUGALIA: o analiză a priorităților politice curente și viitoare, inclusiv durabilitatea și schimbările climatice, precum și a programelor și proiectelor care le susțin.....	16
„ÎN CUVINTE PROPRII”: utilizarea fondurilor de coinvestiții public-private pentru creșterea economiilor europene; planul Lisabonei în Portugalia și a regiunii Văii Tejo pentru economia circulară	26
SĂPTĂMÂNA EUROPEANĂ A REGIUNILOR ȘI ORAȘELOR: O retrospectivă a ediției din 2019 care se mândrește cu o participare record la ateliere, dezbateri, expoziții și premiile REGIOSTARS.....	28
NOUȚĂȚI PE SCURT	33
YOUTH4REGIONS: schimb de idei privind finanțarea din partea UE cu cetățeni spanioli la Córdoba și reducerea decalajului digital în orașul Ávila din Spania.....	34
PUNCT DE DATE: informații din interiorul țărilor cuprinse în indicele național al competitivității dezvăluie variații largi în cadrul UE.....	38
HĂRȚI: evaluarea accesibilității Europei prin intermediul rețelelor importante de șosele.....	40
TINERETUL VOLUNTAR INTERREG: progrese importante pe linia ferată din jurul muntelui Etna în Sicilia.....	42
PROIECTE: profiluri de proiecte de succes din Cehia, Spania, Ungaria, Franța și Belgia.....	43

9

13

23

29

36

42

EDITORIAL

Nicio regiune și nicio persoană nu este lăsată în urmă

Feliz Ano Novo e uma calorosa saudação aos leitores da revista Panorama! Am plăcerea să vă salut și să vă urez în limba mea maternă un an 2020 fericit.

Atașamentul meu față de Europa și politica regională este adânc înrădăcinat în călătoria mea personală. Crescând într-o dictatură, pentru mine Europa a fost și rămâne un simbol al speranței, democrației și libertății. Studiile mele academice au fost în domeniul politicii regionale și al integrării europene. Ca tânără economistă, am lucrat timp de mai bine de un deceniu la probleme de dezvoltare regională.

Ulterior, în calitate de ministru al planificării, am negociat cadrul financiar pentru 2000-2006. Ca membră a Parlamentului European și apoi ca angajată a unei bănci centrale m-am ocupat de dosare economice cheie privind consolidarea uniunii economice și monetare.

Aceste experiențe diferite m-au făcut să înțeleg cât de interconectate sunt aceste domenii politice diferite, precum și importanța menținerii coeziunii ca principiu fundamental la baza proiectului european.

Acest lucru este mai relevant acum ca niciodată. Globalizarea, revoluția digitală și schimbările climatice sunt provocări cu care Europa trebuie să se confrunte în mod colectiv. Acestea

reprezintă oportunități pentru relansarea modelului nostru economic și pentru construirea de societăți mai juste și mai prospere. Totuși, transformările acestea stârnesc îngrijorare și anxietate în multe dintre regiunile noastre.

Misiunea mea este ca, împreună cu dumneavoastră toți, să ne asigurăm că valorificăm aceste oportunități, întreprindem reformele necesare pentru o economie mai ecologică, interconectată și digitală și, foarte important, că oferim sprijinul adecvat celor care sunt cei mai afectați de această tranziție.

Comunicarea trebuie să rămână și ea o prioritate. Cu toate că această politică a făcut atât de multe pentru atât de mulți cetățeni, încă nu i se acordă creditul cuvenit. Vreau să vizitez regiunile, să înțeleg preocupările și aspirațiile locale, să încurajez implementarea mai rapidă și mai bună a proiectelor și să aduc la cunoștința comunităților faptul că fiecare dintre ele contează.

Provocările actuale ne solicită să fim îndrăzneți în promovarea coeziunii, fermi în realizarea reformelor necesare și hotărâți, astfel încât nicio persoană și nicio regiune să nu fie lăsată în urmă. Haideți să răspundem acestei solicitări, împreună! ■

Elisa Ferreira

Comisar european pentru coeziune și reforme

Raport strategic: Fondurile ESI investesc într-o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii în toate regiunile UE

În ultimele rapoarte privind progresele realizate, statele membre recunosc rolul decisiv jucat de Fondurile structurale și de investiții europene în abordarea schimbărilor de mediu, economice și sociale precum și în punerea în aplicare a reformelor necesare pentru un viitor durabil.

Fondurile structurale și de investiții europene cuprind Fondul de coeziune, Fondul european de dezvoltare regională (FEDR), Fondul social european (FSE), Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM). Principalul lor obiectiv este să promoveze convergența socioeconomică durabilă, reziliența și coeziunea teritorială.

În 2018, cu un buget de aproximativ 460 miliarde EUR – peste 643 miliarde EUR cu cofinanțare națională – fondurile ESI au asigurat o masă critică de investiții prin gestionarea partajată de către Comisie și statele membre. Prin susținerea creării de

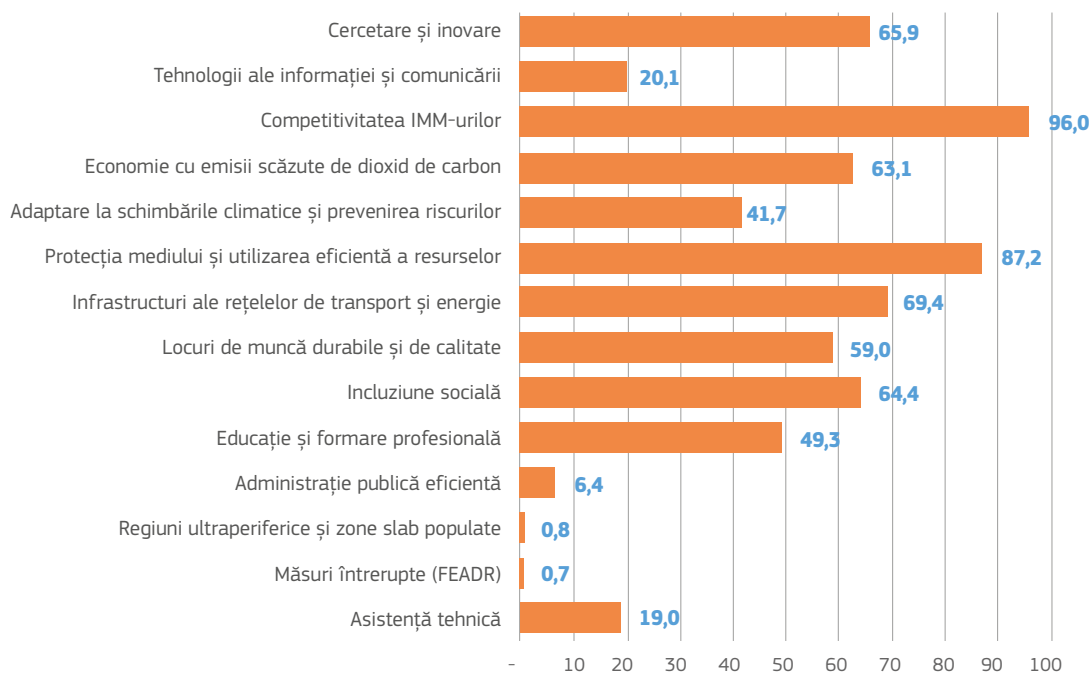
locuri de muncă, a creșterii economice și a investițiilor, prin consolidarea pieței unice, a uniunii energetice și a guvernancei economice, aceste investiții răspund nevoilor economiei reale.

La 17 decembrie, Comisia a publicat „Raportul strategic pentru anul 2019 privind punerea în aplicare a fondurilor structurale și de investiții europene” care oferă informații detaliate și actualizate cu privire la punerea în aplicare a programelor finanțate din fondurile ESI pentru perioada 2014-2020 până la sfârșitul anului 2018, pe baza rapoartelor statelor membre privind progresele înregistrate. La acel moment au fost angajate 72% din resursele disponibile ale fondurilor ESI.

Acest raport și Platforma de date deschise a fondurilor ESI (<https://cohesiondata.ec.europa.eu>) oferă o prezentare amănunțită a progreselor în toate domeniile tematice. ■

MAI MULTE INFORMAȚII

<https://europa.eu/!uD83tU>

Proiectele deja finanțate au un impact tot mai mare în domenii politice cheie

- > sunt sprijinite peste 1,6 milioane de întreprinderi – inclusiv ferme;
- > sunt create 300 000 de locuri de muncă noi de către firmele care beneficiază de sprijin;
- > 26 de milioane de persoane au primit ajutor pentru formare, educație sau căutarea unui loc de muncă;
- > 8,3 milioane de gospodării vor avea acces la o bandă largă îmbunătățită;
- > mai bine de 3 900 km de linii de cale ferată sunt în construcție sau reconstrucție;
- > 60 de milioane de persoane beneficiază de proiecte în curs în domeniul sănătății.

Concentrarea politicii actuale și cadrul adaptabil permit fondurilor ESI să aibă o contribuție majoră la noile provocări care apar. Cele mai multe domenii de finanțare sprijină deja Obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD) ale ONU, acțiunile de adaptare climatică și de reducere a riscului, iar această concentrare poate fi impulsionată în cadrul programelor ESIF, după cum este necesar.

Priorități și realizări

De la începutul perioadei de programare 2014-2020, Fondurile structurale și de investiții europene s-au concentrat pe atingerea convergenței socioeconomice, a rezilienței și coeziunii teritoriale, ajutând la abordarea atât a provocărilor actuale cât și a celor viitoare și punând bazele unui viitor durabil al UE.

Fondul european de dezvoltare regională (FEDR): Proiectele sprijinite în cadrul FEDR au imprimat un avânt sporit unor domenii precum cercetarea și inovarea, tehnologiile informației și comunicațiilor și competitivitatea IMM-urilor. Drept rezultat, sunt în curs de creare 300 000 de locuri de muncă, 20 000 de cercetători beneficiază de sprijin, iar peste opt milioane de gospodării se vor bucura de acces îmbunătățit la rețele de bandă largă.

Fondul de coeziune: Proiectele Fondului de coeziune au ajutat statele membre, astfel încât cele mai pronunțate nevoi de dezvoltare în ceea ce privește mediul și transporturile să întrunească standardele UE. De exemplu, în prezent este în desfășurare reconstrucția a 1 300 km de linii de cale ferată și construirea sau îmbunătățirea a 275 km de linii de metrou și de tramvai, iar echivalentul a peste 12,5 milioane de persoane vor beneficia de o calitate sporită a epurării apelor reziduale.

Fondul social european (FSE): FSE și-a păstrat rolul esențial în susținerea ocupării forței de muncă, a educației și formării, precum și în continuarea reducerii sărăciei și a inegalităților. Rezultatele includ acordarea de asistență în vederea îmbunătățirii perspectivelor de angajare a peste 23 de milioane de persoane, calificarea profesională a 3,4 milioane de persoane și sprijinirea a 2,7 milioane de tineri în cadrul Inițiativei privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor.

Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR): FEADR a fost un catalizator pentru promovarea caracterului durabil și inovator al sectorului agricol și forestier și pentru dinamizarea zonelor rurale. De exemplu, s-a acordat sprijin pentru echivalentul a 75 % din suprafața totală a agriculturii ecologice din UE prin proiecte de reconversie sau de întreținere, iar 130 000 de ferme beneficiază în prezent de ajutor pentru a deveni mai competitive.

Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM): Proiectele FEPAM au oferit o susținere strategică pescarilor în tranziția către pescuitul durabil, sprijinind acvacultura durabilă și ajutând comunitățile costiere să prospere. Până în prezent au fost finanțate peste 34 000 de proiecte în întreaga UE.

Vecinii își unesc forțele pentru a face față provocărilor mondiale

Comunitatea CTF IEV (cooperare transfrontalieră în cadrul Instrumentului european de vecinătate) cuprinde sute de mii de persoane care lucrează în țări vecine frontierelor externe ale UE, europeni și non-europeni deopotrivă, care acționează împreună pentru a încuraja activități, a stimula creșterea economică și pentru a face transfer de cunoștințe.

De la DG NEAR la DG REGIO, planul este de a consolida în continuare cooperarea la frontierele externe ale UE, elaborat în cadrul politicii de vecinătate și a politicii de coeziune. Pe teren este în continuare vorba despre instaurarea încrederii și crearea de legături între persoanele care trăiesc la frontierele externe ale Uniunii Europene și îmbunătățirea, prin cooperare, a condițiilor zilnice de trai ale persoanelor care trăiesc de ambele părți al frontierelor. Este, de asemenea, vorba despre construirea de drumuri pentru conectarea piețelor și îmbunătățirea turismului, reciclarea deșeurilor pentru obținerea de îngrășăminte și conservarea speciilor amenințate pentru redresarea declinului biodiversității.

De la 1 ianuarie 2020, programele de cooperare transfrontalieră ale instrumentului european de vecinătate (IEV) se reunesc cu DG REGIO ca parte a familiei Interreg pentru creșterea coordonării și deblocarea sinergiilor cu alte instrumente de cooperare teritorială.

Programele acoperă 31 de țări diferite, cu o varietate mare de limbi, culturi și stiluri de viață. Cu toate acestea, ele acționează toate în beneficiul comunităților locale de ambele părți ale frontierei UE, abordând obstacole frecvente pentru găsirea de soluții comune. În perioade pline de provocări, aceste programe sunt dovada vie a ceea ce înseamnă de fapt cooperare: menținerea legăturilor, partajarea și schimburile transfrontaliere.

Trecerea frontierelor

Provocările nu au fost niciodată până acum atât de globale: printre altele poluarea, schimbările climatice și tensiunile sociale. Dacă o zonă de frontieră este afectată într-o țară vecină, Europa este și ea atinsă și viceversa. Răspunsurile la crize nu se maturizează în izolare: problemele globale nu au nevoie de vize pentru a trece frontierele.

Programele de cooperare transfrontalieră (CTF) cu țările vecine frontierelor externe ale UE oferă câtorva mii de organizații o ocazie de a acționa împreună, de a face schimb de cunoștințe și expertiză în activitățile lor cotidiene și de a aduce rezultate tangibile regiunilor lor. Cele 15 programe CTF IEV se întind din Finlanda și Rusia în nord, la țări precum Ungaria și Ucraina în est și Italia, Africa de Nord și Orientul Mijlociu în sud. Ele acoperă mii de kilometri de frontiere terestre și maritime, cu traversarea unei mări și a trei bazine maritime, pentru o investiție totală de 1 miliard EUR pe perioada de programare 2014-2020. Până în prezent au fost depuse mai mult de 4200 de cereri și au primit finanțare aproape 600 de proiecte. Pe teren sunt peste 2000 de beneficiari, ONG-uri, universități, municipalități și societăți private: o lume mică în mișcare, atât publică cât și privată, care instaurează un climat de încredere între comunități.

Adoptarea de norme comune

„Cu mulți ani în urmă, atunci când am început, erau mai multe proiecte în oglindă: oamenii dintr-un teritoriu aveau tendința de a face același lucru ca și oamenii de cealaltă parte”, spune Mathieu Bousquet, șeful unității C1 – Georgia, Moldova, vecinătate transfrontalieră în DG NEAR. „Acum însă, beneficiarii lucrează tot mai mult împreună pentru un singur obiectiv comun.”

Cooperarea de-a lungul frontierelor externe ale UE a început să prindă formă în 2006. În prima perioadă de programare (2007-2013) au fost multe provocări de confruntat, atunci când instrumentul a fost extins pentru a acoperi întreaga vecinătate și s-a aplicat, pentru prima dată, un set de norme comune.

„Toți au trebuit să se distanțeze de ceea ce știau, de procedurile specifice de finanțare cu care erau familiarizați: Statele membre de reglementările politicii de coeziune și țările partenere de modalitatea de ajutor pentru dezvoltare și asistență tehnică”, explică Carlos Bolaños, șef de echipă la TESIM, asistență tehnică pentru implementarea și gestionarea programelor CTF IEV. „Astăzi putem spune că avem un parteneriat real, veritabil, cu gestionare comună a programelor. Iar acest «sentiment de asumare» este oarecum unic în domeniul cooperării, un avantaj real pentru inițiativa CTF IEV.”

Navigând prin crize financiare europene și turbulențe regionale, programele CTF IEV rezistă. Primul ciclu de programare a fost implementat într-o perioadă de criză economică profundă pentru

Europa și vecinii săi, în timp ce conflictele erau în plină desfășurare în Siria, iar relațiile din Crimeea erau tensionate. Cu toate acestea, angajamentul părților interesate a fost puternic, iar cooperarea a reușit nu doar să supraviețuiască, ci să fie și extinsă pe o a doua perioadă, între 2014-2020. În prezent este iminentă a treia fază, iar lucrările au început deja pentru perioada de programare 2020-2027. Deși vor fi puse în aplicare norme noi, comunitatea este pregătită să intre din nou în acțiune.

„Când am început nu ne puteam imagina că parteneriatul va fi pe baze atât de egale și că un beneficiar dintr-o țară parteneră ar putea conduce proiectul”, continuă Bolaños. „Acest lucru nu s-a datorat faptului că nu aveau capacitatea necesară, ci pur și simplu faptului că reglementările europene privind gestionarea fondurilor publice sunt destul de complexe și trebuie să te familiarizezi cu ele. Astăzi, am făcut un progres semnificativ în acest domeniu.”

De fapt, Federația Rusă nu este doar țara cu cel mai mare număr de beneficiari (390 până acum), ci 30% dintre proiecte sunt conduse în prezent de organizații sau instituții din țări partener.

Noi moduri de cooperare

Așadar, cât de mari sunt aceste proiecte? Dimensiunea lor financiară ajunge de la 50 000 EUR la 3 milioane EUR. Acestea sunt deseori inițiative pilot, care deschid calea spre un nou model de cooperare în multiple sectoare, de la protecția

mediului la transferul de tehnologie în favoarea IMM-urilor, de la regenerarea patrimoniului cultural la dezvoltarea infrastructurii pentru deschiderea piețelor și la promovarea turismului durabil.

„Salutăm cu căldură sosirea programelor CTF IEV în cadrul DG REGIO de la începutul anului viitor. Ne bucurăm să lucrăm cu țările din vecinătate pentru a menține o asumare fermă, pregătind în același timp noua generație de programe. Dorim să valorificăm simplificările propuse pentru perioada de după 2020 și să dezvoltăm legături mai puternice între programele din familia Interreg”, spune Jean-Pierre Halkin, șeful unității pentru macroregiuni, cooperare transnațională/interregională, IPA și extindere în cadrul DG REGIO. „În același timp, în 2020 vom avea și ocazia să sărbătorim a 30-a aniversare a Interreg, ca familie reunită. 2020 va fi cu siguranță Anul cooperării.”

Cunoștințele și instrumentele au fost deja elaborate de către generația anterioară de programe din cadrul Instrumentului european de vecinătate și parteneriat (IEVP). Programele CTF IEV actuale continuă eforturile anterioare, aducând o contribuție importantă la consolidarea în continuare a bogăției relațiilor umane, demolând stereotipurile și răsturnând ideile preconcepute ale istoriei – deoarece vecinii contează! Deoarece cooperarea contează! ➤

MAI MULTE INFORMAȚII

<https://tesim-enicbc.eu/>

Programele CTF IEV

Ungaria-Slovacia-România-Ucraina
www.huskroua-cbc.eu

România-Ucraina
www.ro-ua.net

România-Republica Moldova
www.ro-md.net

Bazinul Mării Negre
www.blacksea-cbc.net

Italia-Tunisia
www.italietunisie.eu

Bazinul Mării Mediterane
www.enicbcmcd.eu

Kolarctic
www.kolarctic.info

Karelia
www.kareliacbc.fi

Sud-estul Finlandei-Rusia
www.sefrcbc.fi

Estonia-Rusia
www.estoniarussia.eu

Letonia-Rusia
www.latruscbc.eu

Letonia-Lituania-Belarus
www.eni-cbc.eu/llb

Lituania-Rusia
www.eni-cbc.eu/lr

Polonia-Rusia
www.plru.eu

Polonia-Belarus-Ucraina
www.pbu2020.eu

Finanțat de Uniunea Europeană

Interreg 30 years together

Technical support to the implementation and management of CTF programs is supported by a consortium led by TESIM particip www.tesim-enicbc.eu

ianuarie 2020

Dezvoltarea unui simț al istoriei

Ați dori să „simțiți” arta, istoria și natura folosind tehnologii moderne combinate cu metode istorice tradiționale de reconstrucție? Dacă da, pregătiți-vă pentru o surpriză în noua cameră Fortepiano a noului castel leton Alūksne, faceți cunoștință cu istoria în parcul Pavlovsk din Rusia sau petreceți-vă noaptea împreună cu liliecii de la conacul Litene din Letonia.

Un nou „tur al simțurilor” a fost elaborat de parteneri letoni și ruși în cadrul proiectului „630 de verste pline de sentimente”, finanțat în cadrul programului CTF IEV Letonia-Rusia. Proiectul își propune să creeze o experiență turistică personalizată, prin descoperirea de peisaje magnifice, conace cu parcuri și castele în zona transfrontalieră dintre Letonia și Rusia. Destinațiile turistice includ complexul muzeal Izborsk, conacele Kraslava și Lūznava, parcul conacului Preiļi, precum și conacele Arendole, Varaklani și Litene. Noul traseu turistic se va întinde de la Krāslava la Alūksne în Letonia și va continua apoi la Pavlovsk în St. Petersburg, Rusia.

Datorită cooperării de succes din perioada de programare anterioară, partenerii vor continua să promoveze împreună ruta. Aceștia se vor concentra și asupra îmbunătățirii competențelor profesionale ale personalului din sectorul turistic prin organizarea de ateliere, expoziții, conferințe și festivaluri.

Cofinanțarea programului de 720 000 EUR va întări capacitatea istorică și culturală a zonei transfrontaliere, contribuind la dezvoltarea socioeconomică a regiunilor letone Vidzeme și Latgale, precum și Pskov și St. Petersburg în Rusia.

<http://latruscbc.eu/projects/630-versts-full-of-feelings/>

INOVARE ȘI DEZVOLTARE ECONOMICĂ
BAZINUL MĂRII MEDITERANE

Transformarea produselor secundare viticole în produse cosmetice

Ce se poate face cu deșeurile de struguri? Un proiect finanțat de UE urmărește să le transforme într-o resursă sau să le folosească la realizarea de produse cosmetice sau sanitare.

În zona mediteraneeană, recolta tradițională de struguri are un potențial solid de inovare care trebuie exploatat în mod eficient. La modul general, oamenii care lucrează în sectorul viticulturii se concentrează mai degrabă pe îmbunătățirea strugurilor și a vinului, în loc să analizeze cum ar putea să valorifice la maxim deșeurile de struguri. Cu toate acestea, datorită faptului că au fost deja dezvoltate proprietățile benefice ale produselor secundare viticole, sunt cercetate în prezent de către „BESTMEDGRAPE” diverse formule antioxidante/anti-inflamatoare/anti-neurodegenerative. Proiectul este implementat de Italia, Tunisia, Franța, Liban și Iordania în cadrul programului CTF IEV Bazinul Mării Mediterane și gestionat de regiunea autonomă Sardinia din Italia.

Ideea este de a studia produsele secundare viticole ca sursă de compuși bioactivi care pot fi transformați în produse farmaceutice comerciale inovatoare. Astfel, proiectul va valorifica nu doar o recoltă mediteraneeană excelentă cum este strugurele, ci va extinde și lanțul valoric al strugurilor prin dezvoltarea de produse nanotehnologice. Rezultatul va constitui un impuls pentru economia locală, mai multe oportunități de angajare și, în același timp, reducerea poluării mediului generată în mod normal de deșeurile voluminoase din procesul de vinificație. ➤

<http://www.enicbcmed.eu/projects/bestmedgrape>

Râuri fără deșeuri pentru o Mare Neagră curată

Reducere, reutilizare, reciclare: ar putea cei „3 R” cu privire la deșeurile solide să fie modul prin care să contribuim la salvarea Mării Negre? Acest bazin este cea mai poluată mare a Europei în ceea ce privește deșeurile plutitoare. Aproape toate gunoaiile provin de la pungii și sticle care sunt purtate în mare de afluenții săi majori: râul Rioni din Georgia și râul Prut din Republica Moldova sunt principalii doi poluanți ai Mării Negre, care provin din zone interioare. Atunci când nivelul apelor crește, râurile spală tot gunoiul de pe malurile lor – care sunt deseori folosite ca gropi de deșeuri ilegale – și îl duc în mare.

De aceea, o parte importantă în reducerea contaminării este aceea de a îndepărta plasticul de pe malurile râurilor și de a-l elimina prin reciclare. Astfel, Georgia, Moldova și România și-au reunit forțele în cadrul proiectului „Râuri fără deșeuri pentru o Mare Neagră curată”, în scopul de a introduce bune practici de

gestionare a deșeurilor în comunitățile localizate de-a lungul râurilor din bazinul Mării Negre. În cadrul programului CTF IEV Bazinul Mării Negre 2014–2020 va fi folosită o sumă de aproximativ 1 milion EUR pentru implementarea compostării a deșeurilor vegetale municipale în Kutaisi (Georgia), pentru introducerea colectării de DEEE (deșeuri de echipamente electrice și electronice) la Ungheni și pentru trierea la sursă a deșeurilor de plastic la Poti (Georgia).

Pe baza rezultatelor unui proiect anterior, acesta din urmă sporește gradul de conștientizare privind abordările moderne ale gestionării deșeurilor în comunitățile locale, inclusiv programe educaționale, evenimente de curățare și sesiuni de formare.

<https://wmp.ge/wmp2/>

INFRASTRUCTURI TRANSFRONTALIERE FINLANDA DE SUD-EST ȘI RUSIA

Legături maritime mai bune pentru oameni și bunuri

Deși HaminaKotka, cel mai mare port de mărfuri din Finlanda, este un punct cheie al rețelei transeuropene de transport (TEN-T) în Marea Baltică, acesta se confruntă cu o lipsă a facilităților pentru traficul intens de pasageri. Pe malul celălalt – la doar 250 km distanță – se află portul St. Petersburg din Rusia, care se confruntă cu o problemă opusă: facilități specializate inadecvate pentru recepționarea unui flux intens de vehicule de marfă și bunuri. În ciuda distanței reduse, nu există nicio conexiune internațională regulată cu feribotul între cele două porturi. Acest lucru a creat un blocaj pentru mobilitatea eficientă a persoanelor și bunurilor, care afectează în mod negativ economiile de ambele părți ale frontierei.

În perioada actuală 2014-2020, UE – împreună cu Rusia și Finlanda – investește peste 4,5 milioane EUR, în cadrul programului CTF IEV în sud-estul Finlandei, în două proiecte mari de infrastructură („KOTKA PAX” și „Multipass Port”) pentru

a îmbunătăți punctele de trecere a frontierei de la porturile maritime și pentru a crește fluxul de mărfuri și de pasageri între Rusia și Finlanda.

Ideea este de a lucra de ambele părți ale Mării Baltice: pentru a înființa un terminal și punct de control nou cu operațiuni vamale și de control la frontieră sigure și cu economie de timp pe partea finlandeză și pentru a instala noi facilități și echipamente pentru controlul mărfurilor pe partea rusă. Acest lucru va consolida capacitățile ambelor porturi maritime și va atrage noi companii de transport de marfă, ducând la creșterea fluxurilor de turiști și contribuind la o logistică și o mobilitate mai bune în bazinul Mării Baltice. ■

<https://www.haminakotka.com>
<https://portspb.ru/en>

FI Campus 2019: o perspectivă pentru 2021 și pentru perioada următoare

Evenimentul anual reprezentativ *fi-compass*, FI Campus 2019, a avut loc în 4 și 5 decembrie 2019 la Bruxelles, în Belgia.

*f**i-compass* este platforma de servicii de consultanță orizontală cu privire la instrumente financiare în cadrul Fondurilor structurare și de investiții europene (Fondurile ESI), furnizată de Comisia Europeană în parteneriat cu Banca Europeană de Investiții (BEI). Acesta a fost al treilea FI Campus anual consecutiv care a atras, anul acesta, peste 400 de profesioniști din cadrul autorităților de management al fondurilor ESI, intermediari financiari și alte părți interesate implicate în instrumentele financiare ale fondurilor ESI.

Instrumentele financiare ale fondurilor ESI includ, de exemplu, împrumuturi, garanții, capital și cvasi-capital. În conformitate cu noul Regulament privind dispozițiile comune (RDC) propus, acestea vor rămâne un mecanism important de furnizare a resurselor fondurilor ESI în perioada de programare 2021-2027. Cu sloganul de anul acesta, „O perspectivă pentru 2021 și pentru perioada următoare”, FI Campus 2019 a oferit participanților un program versatil, incluzând:

- › Sesiuni de informare ample și interactive cu privire la noul RDC propus, precum și la programul InvestEU;
- › Ateliere privind aspecte orizontale legate de instrumentele financiare ale fondurilor ESI, precum ajutorul de stat, precum și audit și control;

- › Sesiuni de studii de caz cu privire la instrumente financiare în cadrul Fondului european de dezvoltare regională (FEDR) și al Fondului de coeziune (FC) într-o serie de sectoare diferite, precum dezvoltare urbană, competitivitatea IMM-urilor și cercetare, dezvoltare și inovație (CDI);
- › Sesiuni paralele cu privire la instrumente financiare în cadrul Fondului social european (FSE), al Fondului european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și al Fondului european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM).

MAI MULTE INFORMAȚII

Pentru întrebări suplimentare legate de prezentările Comisiei Europene la FI Campus 2019, contactați: REGIO-B3-FINANCIAL-INSTRUMENTS@ec.europa.eu

Prezentările de la eveniment sunt disponibile pe pagina evenimentului FI Campus 2019: <https://bit.ly/2Na2V8E>

FI CAMPUS 2019: PREZENTAREA IMPACTULUI POZITIV AL INSTRUMENTELOR FINANCIARE ALE FONDURILOR ESI

Campania **fi-compass Showcase 2019** promovează povești din întreaga UE referitoare la instrumentele financiare ale fondurilor ESI și proiectele sprijinite. Lansată la începutul verii 2019, obiectivul principal al campaniei este de a prezenta impactului pozitiv al instrumentelor financiare ale fondurilor ESI pe teren. Zece povești preselectate din cele care au fost înregistrate pentru Showcase au fost expuse în cadrul FI Campus 2019. În timpul evenimentului, participanții FI Campus au avut posibilitatea de a vota poveștile lor preferate pentru a primi Premiul *fi-compass Showcase 2019*.

Participanți FI Campus 2019 explorând expoziția fi-compass Showcase 2019

Cele trei povești câștigătoare la FI Compass 2019

Întreprinderile slovace valorifică investițiile

În Slovacia, patru întreprinderi au utilizat investiții de capital, cofinanțate de Fondurile structurale și de investiții europene (ESI), pentru a-și extinde serviciile și pentru a-și dezvolta produse noi.

- Boataround este un site web pentru închirierea de bărci și iahturi. Acesta are 30 de angajați și oferă servicii non-stop pentru clienți, în urma utilizării investițiilor pentru formare, marketing și elaborarea de produse.
- GA Drilling a elaborat o nouă tehnologie cu plasmă care face găurirea mai simplă, mai rapidă și mai ieftină.
- KOOR este o societate de servicii energetice care îmbunătățește eficiența energetică din clădiri folosind metode ecologice.
- GreenWay exploatează peste 250 de stații de încărcare electrică în Slovacia și Polonia. Aceasta planifică să instaleze 800 de stații folosind investiții și un împrumut de la Banca Europeană de Investiții (BEI).

➤ <https://bit.ly/2uxenF2>

Distracție și jocuri introduse în capitala Bulgariei

În Bulgaria, trei proiecte de dezvoltare urbană interconectate au revitalizat 10 hectare de pământ în capitala țării, Sofia. Localnicii și turiștii se înghesuie într-un nou centru pentru activități sportive și de divertisment; un exemplu excelent de abordare integrată prin utilizarea de Fonduri de dezvoltare urbană.

Complexul sportiv și parcul Vazrazhdane care îl înconjoară au primit împrumuturi JESSICA (Sprijin european comun pentru investiții durabile în zonele urbane). Au fost construite terenuri pentru baschet, fotbal și volei. Instrumentele financiare ale fondurilor ESI au finanțat de asemenea extinderea parcului, inclusiv construcția a cinci bazine de înot în aer liber și o piscină acoperită. Acestea utilizează ape minerale încălzite în mod natural și sunt accesibile persoanelor cu dizabilități.

➤ <https://bit.ly/37Mgpzo>

Un abator renovat conduce revitalizarea districtului Szczecin

În Polonia, un abator din secolul XIX a fost transformat în „Abatorul vechi”, un centru de afaceri și cultură pentru orașul Szczecin. Caracteristicile originale ale clădirii au fost restaurate în timp ce, în paralel, s-a folosit un împrumut BEI pentru modernizarea facilităților. Proiectul a ajutat la încurajarea restaurării în continuare a zonei înconjurătoare.

Situat pe un teren industrial lăsat în paragină timp de ani de zile, clădirea găzduiește acum un restaurant, o librărie și firme, inclusiv biroul unei societăți internaționale de logistică. Facilitățile sale moderne includ o zonă de joacă pentru copii, spațiu de galerie și săli de ședință complet echipate, disponibile spre a fi închiriate.

➤ <https://bit.ly/2FwuFQy>

Jonathan Denness, șeful unității pentru instrumente financiare și relații cu instituții financiare internaționale, Direcția Generală Politică Regională și Urbană, Comisia Europeană

Care au fost impresiile dumneavoastră referitoare la FI Campus 2019?

Încă odată, numărul mare de participanți FI Campus 2019 a arătat cât de mare este interesul pentru instrumentele financiare ale fondurilor ESI și cât de dornice sunt părțile interesate să afle despre acest subiect. Acest lucru demonstrează faptul că FI Campus este, în mod evident, unul dintre cele mai importante evenimente din an și că parteneriatul dintre Comisia Europeană și Banca Europeană de Investiții pentru furnizarea *fi-compass* este foarte puternic. *fi-compass* sprijină autoritățile de management precum și băncile și instituțiile naționale de promovare (NPBI) la implementarea instrumentelor financiare ale fondurilor ESI la fața locului.

Ce ați așteptat cel mai mult la evenimentul din acest an?

La ediția FI Campus din acest an ne-am concentrat în mod deosebit pe explicarea noului cadru de reglementare propus în perioada de programare 2021-2027 și pe noile oportunități de implementare a instrumentelor financiare ale fondurilor ESI. Acestea au inclus prezentări ample susținute de mai multe părți interesate cu privire la noul RDC propus, precum și la programul InvestEU. Experți ai Comisiei Europene au explicat, de asemenea, aspecte orizontale legate de instrumentele financiare ale fondurilor ESI, precum ajutorul de stat, precum și audit și control. În sfârșit, prezentarea la *fi-compass Showcase 2019* de povești privind impactul pozitiv al instrumentelor financiare ale fondurilor ESI în furnizarea de proiecte noi a reprezentat, de asemenea, o parte importantă a evenimentului din acest an.

Tema ediției FI Campus din acest an a fost perspectiva pentru 2021 și pentru perioada următoare – care este opinia dumneavoastră cu privire la viitorul instrumentelor financiare ale fondurilor ESI?

Cred că viitorul este foarte luminos. În propunerea noastră pentru noul cadru de reglementare am simplificat în mod semnificativ normele și am oferit mai multe oportunități creativității legate de instrumentele financiare ale fondurilor ESI. De exemplu, am simplificat normele privind combinarea de subvenții și instrumente financiare: combinațiile sunt acum posibile și în cadrul aceleiași operațiuni. Mai mult, am inclus posibilitatea de a contribui cu resurse ale politicii de coeziune la compartimentul statului membru al programului InvestEU. Aceasta sunt oportunități noi însemnate care ajută la realizarea proiectelor la fața locului. În linii mari, sunt foarte optimist referitor la viitor și mă aștept la o creștere a numărului de instrumente financiare în perioada de programare 2021-2027, atât în cadrul programelor gestionate în comun cât și al programului InvestEU. ■

Portugalia trece la o economie mai inovatoare, durabilă

Redresarea economică constantă a Portugaliei în urma crizei datoriilor din 2010-2014 a fost determinată de sprijinul UE, reforme structurale și o industrie a turismului aflată în plină expansiune. Investițiile UE sprijină eforturi-cheie – precum stimularea inovării și a dezvoltării durabile – pentru promovarea pe termen lung a prosperității.

Situată în Peninsula Iberică, în sud-vestul Europei, Portugalia acoperă o suprafață de 92 226 kilometri pătrați și are o populație de 10,3 milioane de oameni. Este mărginită la nord și est de Spania, iar la vest și sud de coasta fantastică a Oceanului Atlantic.

Teritoriul său cuprinde și Madeira, un arhipelag în largul coastei nord-vestice a Africii, și Insulele Azore, un grup de insule în mijlocul Oceanului Atlantic.

Membră a UE din 1986, Portugalia a trecut printr-o criză severă a datoriilor între 2010 și 2014. Un pachet de sprijin de 78 de miliarde EUR din partea Uniunii Europene și a Fondului Monetar Internațional a ajutat țara să își revină din recesiunea din 2011-2013.

De atunci, economia Portugaliei și-a revenit, înregistrând o creștere a PIB de 3,5% în 2017 – cel mai înalt nivel al său din 2000 – urmată de o creștere de 2,4% în 2018.

În 2018, cele mai importante sectoare economice ale Portugaliei erau comerțul angro și cu amănuntul, transporturile, serviciile de cazare și de alimentație (24,9%), administrația publică, apărarea, sănătatea umană și activitățile de asistență socială (19,1%) și industria (18,5%).

La stimularea revenirii economice a țării contribuie exporturile semnificative susținute de o industrie a turismului aflată în plină expansiune, numărul vizitatorilor internaționali crescând în fiecare an în ultimii opt ani.

Expansiunea economică a determinat crearea unui număr mare de locuri de muncă, contribuind la o scădere a ratei șomajului sub 7% în semestrul patru al anului 2018, cu mult sub media zonei euro, la nivelul dinaintea de criză, în conformitate cu raportul de țară al Comisiei Europene pentru Portugalia 2019. În plus, conform raportului, Portugalia continuă să își corecteze dezechilibrele macroeconomice, iar finanțele publice au continuat să se îmbunătățească.

Cu toate acestea, rămân probleme. În vreme ce menționează creșterea economică care a depășit așteptările în prima jumătate a anului 2019 și care a fost susținută de „investiții dinamice”, Comisia preconizează că se așteaptă o moderare a creșterii, anticipând 2% pentru 2019 și 1,7% pentru 2020 și 2021.

Datoria sectorului public și a celui privat, precum și datoria externă, sunt în continuare semnificativ peste reperele stabilite, susține raportul. În plus, investiții publice și private mai mari în inovare, eficiența resurselor, formarea forței de muncă, infrastructură și politici moderne de ocupare a forței de muncă ar întări potențialul de creștere durabilă a Portugaliei.

Nivelul scăzut de calificare a lucrătorilor, mai ales în domeniul digital, este un obstacol în calea investițiilor și a creșterii productivității, inegalitatea veniturilor și nivelul de sărăcie în rândul persoanelor angajate fiind peste media UE, conform raportului de țară. Comisia a notat de asemenea faptul că beneficiile pe care le-ar putea avea întreprinderile orientate către export de pe urma pieței unice UE sunt îngreunate de numărul insuficient de conexiuni de infrastructură navală și feroviară.

Fondurile încurajează inovarea

În acest context, Fondurile structurale și de investiții europene (fondurile ESI) joacă un rol crucial în depășirea principalelor constrângeri structurale ale Portugaliei care acționează asupra creșterii și ocupării forței de muncă.

Investițiile sunt organizate în jurul a patru domenii tematice: competitivitatea și internaționalizarea, capitalul uman, incluziunea socială și ocuparea forței de muncă, precum și durabilitatea și utilizarea eficientă a resurselor.

Obiectivul este de a crește competitivitatea prin stimularea producției de bunuri și servicii comercializabile, promovarea ocupării forței de muncă – mai ales în rândul tinerilor, extinderea calificărilor și aptitudinilor lucrătorilor, reducerea sărăciei, modernizarea administrației publice și promovarea eficienței energetice.

Este important să subliniem în special impactul fondurilor ESI în promovarea inovării, dat fiind rolul cheie al acestora în depășirea restricțiilor nu doar față de competitivitatea Portugaliei ci și față de durabilitatea acesteia.

În perioada actuală 2014-2020, 57% din totalul Fondurilor de coeziune reprogramate pentru a sprijini alinierea cu Semestrul european – care oferă un cadru pentru coordonarea politicilor economice în întreaga UE – au fost alocate competitivității și dezvoltării durabile (38% și respectiv 19%).

Până la sfârșitul lui septembrie 2019, acesta sprijinise mai mult de 3 000 de proiecte de cercetare și dezvoltare și transfer de cunoștințe și peste 97 000 de tone de dioxid de carbon echivalent au contribuit la scăderea anuală estimată a emisiilor de gaze cu efect de seră în Portugalia.

Evidențierea durabilității

În prezent sunt în derulare pregătiri pentru perioada de programare 2021-2027 pentru abordarea provocărilor rămase ale Portugaliei și pentru anticiparea aceluia care vor fi deosebit de importante pe parcursul următorului deceniu – schimbările climatice și tranziția energetică, digitalizarea, globalizarea și durabilitatea demografică datorită îmbătrânirii populației Portugaliei. Concentrarea va fi și pe promovarea coeziunii interne și participarea tuturor teritoriilor la procesul de dezvoltare.

Prin urmare, perioada de programare 2021-2027 se va baza pe obiectivul principal al convergenței Portugaliei spre media UE. Acest lucru se va realiza în cadrul mecanismelor de coordonare ale politicilor economice existente la nivel european pe baza strategiei 2030 a Portugaliei, care este organizată în jurul a patru agende de prioritate.

Prima agendă, referitoare la oameni, vine ca răspuns la provocările demografice și se va concentra pe creșterea incluziunii și reducerea inegalității. A doua se concentrează pe inovare și calificări, ca factori de promovare a dezvoltării. A treia își propune promovarea unei țări competitive la nivel extern și coezive la nivel intern, iar a patra vizează durabilitatea și reutilizarea resurselor naturale. ➤

Competitivitatea oferă un impuls durabilității

Panorama l-a rugat pe Jaime Andrez, președintele Consiliului de Administrație al COMPETE 2020, să detalieze impactul programului asupra priorităților politice actuale și viitoare ale Portugaliei.

COMPETE 2020 este cel mai mare program din Portugalia în perioada de programare actuală, care implică trei fonduri (FEDR, FSE FC). După părerea dumneavoastră, care sunt cele mai semnificative rezultate pe care le-au obținut aceste instrumente de susținere a competitivității în structura economică și socială a țării?

Programul operațional tematic pentru competitivitate și internaționalizare (COMPETE 2020) face parte din prioritatea tematică Portugalia 2020 competitivitate și internaționalizare (2014-2020) care a fost aprobată de Comisia Europeană la 16 decembrie 2014. Bugetul pentru COMPETE 2020 este de 6,2 miliarde EUR, dintre care 4,4 miliarde EUR sunt finanțate de FEDR, FSE și Fondul de coeziune, iar restul de 1,8 miliarde EUR provin din surse de finanțare națională.

Pe parcursul a șase ani de funcționare, COMPETE 2020 a primit deja 11 169 de cereri și a sprijinit 6 327 proiecte care

implică un stimulent de aproximativ 2 miliarde EUR din investiția eligibilă de aproximativ 8 miliarde EUR.

Sistemele de stimulente ale întreprinderilor, în special cele care vizează investițiile inovatoare productive ale IMM-urilor, sunt principalii promotori ai COMPETE 2020. Contribuția acestuia a fost de asemenea semnificativă în stimularea cercetării și dezvoltării în domeniul afacerilor și a cooperării dintre organizațiile sistemului de cercetare și inovare din domeniul afacerilor, prin promovarea transferului și reutilizării cunoștințelor.

Consolidarea creșterii economice și crearea de locuri de muncă sunt provocări majore pentru economia portugheză și depind în mod esențial de intensificarea competitivității și inovării societăților naționale.

Studiul 'Avaliação do Impacto dos Fundos Europeus Estruturais e de Investimento no Desempenho das Empresas'

„Astăzi, conceptul de competitivitate se apropie din ce în ce mai mult de durabilitate.”

(evaluarea și impactul Fondurilor structurale și de investiții europene asupra performanței economice), care a fost parte a planului de evaluare Portugalia 2020, prezintă eficacitatea sistemelor de stimulente în perioada de programare anterioară. Mai mult, acesta indică contribuția acestora la dezvoltarea pozitivă a întreprinderilor sprijinite în domenii precum investițiile, calificările pentru resurse umane, inovarea, internaționalizarea și competitivitatea întreprinderilor.

Acesta subliniază, de asemenea, următoarele rezultate pentru COMPETE 2020: investiții mai mari în cercetarea și dezvoltarea din domeniul afacerilor, numărul de proiecte depuse ca răspuns la provocările actuale ale societății, în special în domeniul acțiunilor climatice și disponibilitatea online a serviciilor publice pentru cetățeni și întreprinderi. Este de asemenea posibil să se preconizeze impactul proiectelor de afaceri în crearea de 41 000 de locuri de muncă, o creștere cu 77% a valorii adăugate brute, o creștere cu 55% a cifrei de afaceri a întreprinderilor și o creștere cu 72% a cifrei de afaceri internaționale. Aceste cifre sugerează în mod clar o intensitate mai mare a valorii produselor, o intensitate crescută a exporturilor și o productivitate mai mare a muncii.

Ce domenii strategice au fost deja stabilite ca priorități viitoare în COMPETE 2020?

Prioritățile actuale și domeniile strategice sunt conforme cu cele care vor exista în viitor și vor fi neapărat supuse transformării digitale precum și oportunităților și provocărilor pe care digitalizarea le aduce economiei naționale. Proiectele sprijinite – care implică întreprinderi, agenții ale administrației centrale și alte organizații relevante precum asociații de întreprinderi – îndeplinesc cerința privind inovarea, care este caracteristica acestei concepții strategice.

După cum am menționat deja, provocările sociale, în special în zona acțiunilor climatice, sunt de asemenea o prioritate în instrumentele politicii COMPETE 2020.

Deși preocupările privind mediul și calea spre dezvoltarea durabilă sunt provocări majore pentru omenire, ele oferă de asemenea întreprinderilor o oportunitate excelentă, care va juca un rol decisiv în acest domeniu. Timp de secole, creșterea economică s-a bazat pe utilizarea de resurse naturale, ca și cum acestea ar fi inepuizabile. Totuși, acest lucru a dus la o criză legată de resurse și prețuri mai mari. Dacă nu vom reuși să abordăm

această problemă, în special în proiectele sprijinite în cadrul COMPETE 2020, vom fi martorii, pe termen mediu, la dispariția lumii și a ecosistemelor sale, așa cum le cunoaștem. Nu putem permite ca acest lucru să se întâmple: trebuie să nu existe creștere economică și competitivitate fără o utilizare echilibrată a resurselor.

Astăzi, conceptul de competitivitate se apropie din ce în ce mai mult de durabilitate. El încorporează o serie întreagă de alte noțiuni, precum circularitate, durabilitate sau viabilitate, digitalizare, locuri de muncă calificate și remunerate corespunzător și satisfacția societății cu privire la bunuri și servicii ale căror cantități, prețuri și calități sunt determinate de cererea consumatorilor.

A fi competitiv înseamnă a fi durabil și a fi durabil înseamnă a fi competitiv! ■

MAI MULTE INFORMAȚII

<https://www.compete2020.gov.pt/>

POSEUR acordă prioritate durabilității și schimbărilor climatice

Helena Pinheiro de Azevedo, președinta autorității de management POSEUR, împărtășește revistei *Panorama* modul în care Portugalia face față provocării durabilității și schimbărilor climatice.

Cum este implementată agenda privind durabilitatea și schimbările climatice în Programul operațional pentru durabilitate și utilizarea eficientă a resurselor (POSEUR) și care sunt rezultatele preconizate până în 2023?

Prin sprijinul Fondului de coeziune, POSEUR asigură o gamă largă de intervenții în domenii ale durabilității și cliimei, inclusiv contribuții deosebit de relevante la următoarele obiective tematice (OT): OT 4 – sprijinirea tranziției la o economie cu emisii reduse de carbon în toate sectoarele, OT 5 – promovarea adaptării la schimbările climatice și prevenirea și gestionarea riscurilor și OT 6 – conservarea și protejarea mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor.

În legătură cu rezultatele preconizate pentru 2023 în diversele priorități de investiții, este important să subliniem contribuția deosebit de importantă la atenuarea schimbărilor climatice prin diverse măsuri care contribuie la reducerea emisiilor de CO₂ și a altor gaze cu

efect de seră. Obiectivul pentru 2023 indică o reducere a 124000 tone de CO₂ echivalent. Acesta va rezulta în urma sprijinului investițiilor pentru consolidarea capacității de producție de energie din surse regenerabile, pentru creșterea eficienței energetice în clădiri ale administrației publice centrale și pentru o mobilitate urbană mai durabilă, cu reducerea consumului de combustibili fosili și creșterea utilizării unui transport public nepoluant odată cu reducerea transportului motorizat individual.

Trebuie să ne referim și la sprijinul din partea programului de Adaptare la schimbările climatice (CCA) și la prevenirea și gestionarea riscurilor asociate în general cu clima. Obiectivul este extinderea planurilor CCA pe întregul teritoriu național, implementarea de măsuri de adaptare și creșterea sensibilizării în rândul populației, precum și realizarea de investiții relevante pentru protecția coastelor și prevenirea riscurilor care amenință cel mai mult teritoriul, în special incendiile de pădure și inundațiile. Până la sfârșitul proiectului, intervenția se preconizează să acopere

„ Prin sprijinul Fondului de coeziune, POSEUR asigură o gamă largă de intervenții în domenii ale durabilității și climei. ”

75 kilometri de coastă pentru protecția persoanelor și a bunurilor, ajungând la 80 % din populația națională care va beneficia de protecție împotriva incendiilor de pădure.

În sfârșit, merită de asemenea să menționăm sprijinul POSEUR în domeniul protecției mediului și al promovării eficienței resurselor. Acest lucru include investiții în diverse domenii care vizează contribuția la economia circulară prin creșterea capacității de reciclare a deșeurilor urbane (+230 000 tone/an), creșterea calității și durabilității aprovizionării cu apă (1,8 milioane de oameni vor beneficia de îmbunătățirea aprovizionării cu apă) și a sistemelor de tratare a apelor reziduale (1,6 milioane de oameni vor beneficia de îmbunătățirea sistemelor de tratare a apelor reziduale). Aceste măsuri sunt de asemenea destinate să îmbunătățească calitatea mediului și să conserve resursele naturale, precum și să protejeze biodiversitatea și ecosistemele, care sunt și ele amenințate de schimbările climatice.

Care sunt prioritățile viitoare identificare pentru Portugalia în aceste domenii?

Durabilitatea și clima sunt prioritățile naționale majore prezente și viitoare, după cum se poate vedea în Planul național pentru energie și climă 2030 și Foaiă de parcurs pentru neutralitatea din punct de vedere al emisiilor de carbon 2050. Aceste documente naționale strategice, care au fost aprobate în 2019, au definit un Plan de acțiune integrat, cu obiectivul strategic central de a atinge neutralitatea din punct de vedere al emisiilor de carbon în Portugalia până în 2050. Acest lucru include, printre multe altele, măsuri care vizează decarbonizarea producției de energie electrică, creșterea eficienței energetice în toate sectoarele economiei, descentralizarea producției de energie, decarbonizarea în sectorul rezidențial și public, precum și favorizarea transportului public.

De asemenea, trebuie întreprinse acțiuni urgente pentru combaterea schimbărilor climatice și ale impactului acestora, inclusiv dezvoltarea unei capacități de rezistență

și a unei capacități de adaptare la riscuri și dezastre, prin integrarea măsurilor legate de schimbările climatice în politicile, strategiile și planificarea naționale, îmbunătățirea educației, sporirea gradului de conștientizare și a capacității umane și instituționale cu privire la măsuri de atenuare, adaptare, reducerea impactului și de avertizare timpurie cu privire la schimbările climatice.

În cadrul finanțării Politicii de coeziune 2021–2027 pentru Portugalia, Comisia Europeană definește de asemenea în Obiectivul strategic 2 o continuitate și adâncire a sprijinului pentru durabilitate și climă. Aceasta are ca obiectiv principal contribuția la o Europă mai ecologică și cu emisii mai reduse de carbon și tranziția la energie nepoluantă și echitabilă, investiții ecologice și ecologice pentru mediul maritim, o economie circulară, precum și adaptarea la schimbare și prevenirea riscurilor. ■

MAI MULTE INFORMAȚII:

<https://poseur.portugal2020.pt/en/>

INSTALAȚIA DE TRATARE A APELOR REZIDUALE FARO-OLHÃO ȘI SISTEMUL DE RIDICARE OLHÃO

Acest proiect va dezvolta o nouă infrastructură de tratare a apelor reziduale în regiune, care va ajuta la reducerea problemelor semnificative de mediu și îmbunătățirea calității vieții și sănătății populației locale. Fondul de coeziune va contribui cu 18,5 milioane EUR din investiția totală de 21,8 milioane EUR în conformitate cu Directiva 91/271/CEE a Consiliului din 21 mai 1991 (privind tratarea apelor urbane reziduale).

Proiectul vizează modernizarea sistemului de tratare a apelor reziduale din regiunea Algarve prin crearea condițiilor necesare pentru îmbunătățirea calității apei și a stării resurselor de apă existente. Mai mult, lucrările vor ajuta la protejarea biodiversității parcului natural Ria Formosa, stimulând astfel economia regiunii, care este bazată în mare parte pe turism. Vor beneficia de asemenea, calitatea plajelor sale și a apelor pentru scăldat, precum și produsele regionale cum sunt fructele de mare de la Ria Formosa.

Lucrarea cuprinde construirea de instalații pentru tratarea apelor urbane reziduale cu cele mai moderne tehnici de tratare ecologică a efluenților. Investiția fiind finalizată, proiectul este în prezent în faza de testare și punere în funcțiune.

EXTINDEREA CENTRALEI HIDROELECTRICE CALHETA

Rețeaua electrică a insulei Madeira este izolată și mică, iar o parte a energiei regenerabile produse în perioade de cerere redusă, mai ales pe timp de noapte, nu poate fi exportată sau stocată, fiind astfel irosită.

Proiectul de extindere a centralei hidroelectrice Calheta vizează nu doar creșterea producției de energie hidroelectrică la noua centrală, ci și crearea unei infrastructuri pentru stocarea de energie electrică. Sistemul include producția de energie electrică și captarea, stocarea și pomparea de apă. Obiectivul este întărirea capacității de rezervă și utilizarea de energie de la surse regenerabile intermitente (precum vântul și energia solară). Acest lucru va contribui, la rândul său, la reducerea producției de energie din combustibili fosili, sporind stabilitatea sistemului de energie electrică și făcând mai fiabilă aprovizionarea cu energie electrică a insulei.

În timp ce crește capacitatea de producție de energie regenerabilă a regiunii, acest proiect va contribui și la reducerea dependenței insulei Madeira de combustibili fosili, reducând în consecință emisiile de CO₂ până în 2020, în concordanță cu obiectivele naționale și ale UE.

Acesta este un proiect major sprijinit printr-o investiție de 45 milioane EUR din Fondul de coeziune. Lucrarea se află în prezent în fază avansată, operațiunile urmând să înceapă la începutul anului 2020.

DRAGAREA REZERVORULUI PODULUI/BARAJULUI COIMBRA ȘI STABILIZAREA MALULUI DREPT AL RÂULUI MONDEGO ÎNTRE PODUL SANTA CLARA ȘI PODUL/BARAJUL COIMBRA

Schimbările climatice au provocat modificări semnificative ale ciclului anual al ploilor în Portugalia, cu perioade de secetă și ploi abundente, inclusiv fenomene de precipitații extreme.

Orașul Coimbra este afectat în mod ciclic de inundații pe râul Mondego, în particular cele care au avut loc în ianuarie și februarie 2016. În acea perioadă, debitul râului a înregistrat niveluri fără precedent, periclitând siguranța cetățenilor și punând în pericol proprietatea publică și privată, în special patrimoniul istoric al orașului.

Ca urmare a Directivei 2007/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului (privind evaluarea și gestionarea riscurilor de inundații) și a identificării a 22 de zone inundabile critice în „Sistemul de informare privind apa pentru Europa – WISE”, au fost finalizate Planurile de gestionare a riscurilor și inundațiilor, care definesc măsurile structurale care trebuie implementate pentru inundații.

Una dintre aceste măsuri pentru râul Mondego s-a referit la dragarea rezervorului barajului/podului Coimbra. Ca urmare, a fost aprobată finanțarea pentru rezervorul podului/barajului Coimbra: dintr-o investiție preconizată de 12 milioane EUR, 10,1 milioane EUR vor veni de la Fondul de coeziune.

Acest proiect vizează îmbunătățirea condițiilor hidrodinamice de curgere și crearea unei coloane de apă mai mari în râul Mondego. Acest lucru va avea un impact semnificativ prin prevenirea sau atenuarea inundațiilor în orașul Coimbra și regiunea înconjurătoare. Lucrarea urmează să fie finalizată până la sfârșitul anului 2020.

VIAȚA ECOLOGICĂ ÎN MEDIUL URBAN

Cu sprijin din partea COMPETE 2020, proiectul Viața ecologică în mediul urban și-a propus să elaboreze noi sisteme ecologice de acoperișuri și fațade realizate din plută aglomerată. Obiectivul a fost acela de a spori durabilitatea, a conserva resurse, a crește eficiența energetică a clădirilor și de a atenua unele dintre efectele schimbărilor climatice în zonele urbane.

Cofinanțat ca parte a Sistemului de stimulente pentru cercetare și dezvoltare tehnologică, proiectul a beneficiat de o investiție de aproximativ 412 000 EUR, din care FEDR a pus la dispoziție aproximativ 260 000 EUR. Carlos Oliveira e Silva, coordonatorul de proiect, a accentuat faptul că contribuția COMPETE 2020 a fost fundamentală în furnizarea resurselor necesare pentru cercetare, teste de laborator, echipament și prototipuri pentru teste reale, care au dus toate la finalizarea cu succes a proiectului.

NANOCLEANLEATHER

Proiectul Nanocleanleather și-a propus să realizeze piele cu proprietăți anti-murdărire (capacitate de respingere a murdăriei și curățare ușoară) și auto-curățare (degradare fotocatalitică a contaminanților pe suprafața pielii) pentru sectorul autovehiculelor (în special huse pentru scaune, volane, tablouri de bord și panouri pentru uși) cu ajutorul unor aditivi nanostructurați.

Pe de o parte, proiectul a vizat să răspundă nevoilor presante din industria pielăriei pentru proprietăți îmbunătățite de curățare a pielii, cu performanță și durabilitate crescute, păstrând în același timp aspectul natural al pielii. Pe de altă parte, în conformitate cu sponsorul său, Couro Azul (Piele albastră), echipa de proiect s-a

concentrat pe aprovizionarea sectoarelor feroviar și aviatic, unde astfel de proprietăți sunt și mai importante datorită frecvenței mai mari de curățare și a timpilor mai reduși decât în industria autovehiculelor.

Proiectul NanoCleanLeather a fost cofinanțat de COMPETE 2020 în cadrul sistemului de stimulente pentru cercetare și dezvoltare tehnologică în domeniul copromovării. Dintr-o investiție de aproximativ 459 000 EUR, 330 000 EUR au venit din sprijinul FEDR.

<https://bit.ly/2FAc5XO>

AORP – PORTUGUESE JEWELLERY NEWBORN (NOILE TALENTE ALE BIJUTERIEI PORTUGHEZE)

Principalul obiectiv al proiectului a fost consolidarea potențialului de export al producției portugheze de bijuterii și creșterea vizibilității acesteia pe piața mondială .

AORP – Asociația portugheză de bijuterie și ceasornicărie – a creat marca Portuguese Jewellery Newborn pentru promovarea celor mai noi talente în producția națională de bijuterii. Ideea a fost aceea de a reinventa sectorul tradițional sub umbrela unei mărci promoționale unice care reprezintă creativitatea și munca noilor designeri naționali.

Oportunitățile oferite au scos la iveală bijuterii portugheze configurate în piese atractive și modele de afaceri inovatoare în rândul noilor creatori (Newborn) și al întreprinderilor tradiționale, identificând astfel căile adecvate de a duce sectorul la un alt nivel.

Cofinanțată ca parte a Sistemului de sprijin pentru inițiative colective în internaționalizare, investiția în acest proiect a fost de aproximativ 556 000 EUR, dintre care aproximativ 473 000 EUR au fost finanțați de către FEDR.

<https://bit.ly/2QFoCzP>

R4TEXTILES

Proiectul R4Textiles – care a elaborat marca de material Tenowa – a acordat prioritate unei strategii de cercetare care a dus la adoptarea de politici durabile pentru reducerea impactului asupra mediului.

În contextul actual al sensibilizării populației privind aspectele de mediu, Riopelle-Têxteis SA, una dintre cele mai vechi întreprinderi textile din Portugalia, s-a angajat într-o strategie de cercetare și politici durabile pentru reducerea impactului asupra mediului. Proiectul s-a bazat pe recuperarea și reutilizarea textilelor, deșeurilor agroalimentare și a altor produse secundare din industriei agroalimentare apropiate geografic.

Sub marca Rebirth of Textiles (Renașterea textilelor), Tenowa este marca înregistrată a Riopelle pentru toate produsele elaborate în cadrul acestui proiect. În contextul economiei circulare, R4Textiles a fost cofinanțat de COMPETE 2020 în cadrul Sistemului de stimulente pentru cercetare și dezvoltare tehnologică și a fost eligibil pentru o investiție de aproximativ 978 000 EUR, din care 602 000 EUR au fost puși la dispoziție de FEDR.

<https://bit.ly/3020fiC>

ÎN CUVINTE PROPRII

PANORAMA
vă invită să
contribuiți!

„În cuvinte proprii” este rubrica revistei *Panorama* în care părțile interesate de la nivel local, regional, național și european își prezintă realizările din perioada 2014-2020 și își împărtășesc opiniile privind actualele discuții cruciale despre politica de coeziune pentru

perioada de după 2020. *Panorama* vă invită să contribuiți în limba dumneavoastră, mesajul transmis putând fi publicat în edițiile viitoare. Contactați-ne la adresa **regio-panorama@ec.europa.eu** pentru informații suplimentare privind orientările și termenele-limită.

O economie circulară pentru regiunea Lisabona și a văii fluviului Tejo

În 2015, Uniunea Europeană a adoptat un pachet de măsuri pentru a ajuta simultan fiecare stat membru să facă tranziția la economia circulară și pentru a stimula competitivitatea globală, creșterea economică durabilă și crearea de noi locuri de muncă.

Teresa Almeida
Președinte, Dezvoltare regională, economie circulară, inovare, competitivitate și cooperare

În acest context, în 2018, Portugalia și-a lansat Planul de acțiune pentru economia circulară (PAEC) care este împărțit în mai multe acțiuni – și anume în pregătirea Agendelor regionale pentru economia circulară – pentru a fi elaborat de fiecare dintre cele cinci Comisii regionale de coordonare și dezvoltare.

Strategia prezentată în Agenda regională pentru economia circulară a regiunii Lisabona și a văii fluviului Tejo (AREC-RLVT), elaborată de Comisia sa regională de coordonare și dezvoltare, a beneficiat de studii de metabolism intern, sectorial și regional, care au scos în evidență alternative, soluții și priorități.

AREC-RLVT a fost un instrument de definire strategică destinat integrării principiilor economiei circulare în mediul de afaceri și de producție, funcționării orașelor și a centrelor urbane și promovării dezvoltării regionale. A fost punctul de pornire pentru procese de diseminare și promovare aliniate structurii programului PAEC. Acest proiect a creat o nouă abordare bazată pe fluxuri

a diagnozei teritoriale și a contribuit la pregătirea următorului cadru de sprijin comunitar.

Prin integrarea economiei circulare în dezvoltarea politicilor publice regionale, CCDR LVT caută să asigure abandonarea economiei liniare ca mod de prevenire și anticipare a unor provocări structurale pe orizontul 2020-2030. Acestea includ, de exemplu, schimbările climatice, integrarea tehnologică, demografia și lipsa resurselor. ■

MAI MULTE INFORMAȚII
www.ccdr-lvt.pt

Modul în care instrumentele financiare bazate pe capital propriu stimulează creșterea economică regională

Deși Europa produce un număr mare de cercetări de înaltă calitate, cumva, toate aceste cunoștințe nu se traduc în produse și servicii pentru beneficii sociale și economice.

În ciuda faptului că în Europa se găsesc unele dintre cele mai bune și inovatoare minți din lume, am rămas încă în urma Chinei și SUA în ceea ce privește succesul întreprinderilor nou-înființate și mai ales succesul extinderilor.

În mod tradițional, întreprinderile nou-înființate își obțin finanțarea de la „familie, prieteni și naivi” înainte de a găsi una sau mai multe persoane înstărite care le oferă „capitalul providențial” (angel capital) necesar pentru depășirea fazelor inițiale ale afacerii. Acești „îngerii” își oferă sprijinul și competența (și banii) în schimbul capitalului.

În aceste scenarii, „îngerii” își asumă însă riscuri mari și înregistrează deseori pierderi însemnate. Organismele publice pot amortiza riscul financiar cu care se pot confrunta „îngerii” și pot stimula investițiile providențiale, datorită instrumentului financiar pe bază de capital propriu pus la dispoziție de Comisia Europeană.

Acest instrument este un fond de co-investiție publică-privată care sprijină întreprinderile cu risc crescut în fazele inițiale. Prezența fondurilor publice

scade riscul pentru investitorii providențiali („business angels”) și încurajează mai multe investiții private.

Cu toate acestea, multe autorități de management analizează instrumentul financiar de capitaluri proprii și sunt speriate de acesta. În definitiv, puteți investi între 40 și 50 milioane EUR în 20 până la 30 de întreprinderi, dintre care poate șapte sau opt vor avea rezultate bune și poate una va avea rezultate uimitoare, dar restul vor eșua, uneori prin faliment. Pentru un organism public acest lucru înseamnă o sumă mare din banii contribuabililor care s-au dus pe apa sâmbetei. Dar ceea ce nu realizează deseori autoritățile de management este faptul că efectul a doar câteva întreprinderi asupra economiei întregii regiuni va fi atât de mare încât va justifica pe deplin pierderile înregistrate.

În Regatul Unit, doar 6% din întreprinderile cu ritm de creștere ridicat au generat jumătate din creșterea ocupării forței de muncă a Regatului Unit între 2002 și 2008. Aceste întreprinderi nu erau întreprinderile mici obișnuite – erau întreprinderi nou-înființate cu grad ridicat de cunoștințe, cu nivel ridicat de risc, care au avut succes. În mod similar, un studiu realizat de Kauffman Foundation în SUA arată că primele 1% dintre întreprinderile cu ritm de creștere ridicat generează 10% din locurile de muncă noi directe și 40% din locurile de muncă noi indirecte. Astfel, nu este vorba despre politici care

Luigi Amati
CEO al Grupului META și președinte al Business Angels Europe

sprijină înființarea de noi întreprinderi, ci despre crearea de locuri de muncă și bunăstare!

Un instrument financiar de capitaluri proprii este o situație avantajoasă pentru toți cei implicați. Acesta va permite întreprinderii nou-înființate să primească consiliere timpurie de specialitate din partea unui „investitor providențial” (angel investor) împreună cu sprijin financiar. Acesta va dezvolta o rețea de investitorii providențiali și de alți investitori în fazele inițiale, care pot fi abordați pentru instrumente financiare viitoare și pentru inițiative de capital de risc. Iar atunci când va fi descoperită următoarea întreprindere de 100 milioane EUR – sau chiar mai bine, un „unicorn” – aceasta va aduce succes, locuri de muncă și creștere economică comunității locale. ■

SURPRINSE DE CAMERĂ

Retrospectiva atracțiilor principale la Săptămâna europeană a regiunilor și orașelor 2019

A 17-a ediție a Săptămânii europene a regiunilor și orașelor și-a depășit numărul record de participanți cu peste 9 000 de participanți și aproximativ 400 de parteneri selectați, inclusiv 21 de servicii ale Comisiei.

Aproape 400 de ateliere, dezbateri, expoziții și ocazii de socializare au avut loc pentru a explora și împărtăși bune practici referitoare la modul în care regiunile și orașele pot colabora pentru o politică de coeziune mai puternică.

Începem acum pregătirile pentru ediția următoare a Săptămânii europene a regiunilor și a orașelor, care va avea loc între 12 și 15 octombrie 2020 (rețineți data!).

Așteptăm cu nerăbdare să vă întâmpinăm pe toți din nou anul următor!

Satul Agora

Într-o atmosferă și un mediu durabile, Satul Agora a fost platforma centrală de socializare, oferind vizitatorilor posibilitatea de a participa la diverse ateliere în zone dedicate cu instalații de discotecă silențioasă, care le-a permis participanților să

asculte prezentările în căști, fără a-i deranja pe ceilalți. Spațiul Agora a găzduit de asemenea 42 de expozanți și 11 regiuni care au prezentat o selecție de specialități regionale.

“Momentele de convivialitate din Satul Agora dau sens conceptului de Europă Unită.”

“ Am apreciat locația și posibilitatea de socializare. ”

“ A fost perfect, datorită ocaziei de a participa. ”

“ Mă bucur că am participat la un eveniment atât de grozav! ”

În timpul evenimentului, un număr record de participanți din 70 de țări au avut multe ocazii de a participa la o varietate de ateliere, dezbateri, expoziții și socializare.

Săptămâna europeană a regiunilor și orașelor s-a deschis cu o dezbateri politică la nivel înalt numită „Regiuni și orașe, pilonii viitorului UE”

La evenimentele au participat 100 de tineri politicieni aleși la nivel local și regional din 26 de state membre

În spațiul de joacă Laborator urban viu: Jocul co-creării, jucătorilor li s-a cerut să elaboreze o poveste despre o provocare legată de climă

Karl Karl-Heinz Lambertz, președintele CoR împreună cu Younous Omarjee, președintele Comisiei pentru dezvoltare regională a Parlamentului European, promovând Alianța pentru coeziune

Proiectul BoerenBruxselPaysans ajută ca hrana locală, sănătoasă și de calitate să fie accesibilă pentru toți locuitorii orașului Bruxelles

Dialog cetățesc

Suplimentar față de evenimentele mai tradiționale, anul acesta EURegionsWeek și-a deschis ușile pentru cetățeni în cadrul unor ateliere și dezbateri. Rezultatul a fost un schimb animat între aproape 100 de tineri cetățeni pe teme ale UE, precum O Europă mai apropiată de cetățeni, Viitorul Europei și rolul regiunilor și orașelor, O Europă mai ecologică și O Europă mai inteligentă.

Programul de mass-media Youth4regions

Deși a fost greu de depășit numărul record de rapoarte publicate anul trecut, programul de mass-media 2019 s-a concentrat pe continuarea prezentării realizărilor investițiilor Politicii de coeziune în întreaga UE. Cele 36 de articole publicate

au oferit informații suplimentare referitoare la stadiul pregătirilor bugetului pentru perioada de după 2020 și a oferit mass-media ocazia de a interacționa cu noi membri ai colegiului comisarilor.

Ceremonia de acordare a premiului Megalizzi-Niedzielski pentru jurnaliști aspiranți

Ceremonia premiilor REGIOSTARS

După cum este obiceiul în fiecare an, Comisia Europeană a răsplătit cele cinci proiecte finanțate de UE care au demonstrat excelență și abordări noi în ceea ce privește dezvoltarea regională.

La prima categorie, „Promovarea transformării digitale”, premiul a fost câștigat de Energy Cells GR, un proiect de cooperare transfrontalieră între Germania, Belgia, Franța și Luxemburg pentru un consum de energie sustenabil și o producție inovatoare de energie din surse regenerabile.

Întreprinderea CobBauge din Regatul Unit a primit un premiu pentru „Conectarea dintre verde, albastru și gri” (categoria 2), pentru elaborarea unui material de construcție a pereților folosind pământ și fibre.

Premiul pentru „Combaterea inegalităților și a sărăciei” (categoria 3) a fost acordat proiectului Good Support din Polonia, o platformă online care pune în legătură locuitorii regiunii Pomerania Occidentală cu serviciile sociale locale.

Climate Active Neighbourhoods (CAN), un proiect comun care a reunit parteneri din Belgia, Franța, Germania, Țările de Jos și Regatul Unit, a câștigat premiul la categoria 4, „Construirea de orașe rezistente la schimbările climatice”. Proiectul promovează strategii bazate pe inițiative locale vizând creșterea eficienței energetice a gospodăriilor din zone urbane defavorizate.

Premiul la categoria 5, „Modernizarea serviciilor de sănătate”, a fost acordat Orsi Academy din Belgia, un centru de formare și de competențe în domeniul tehnicilor noi de chirurgie minim invazivă și chirurgie robotică.

În sfârșit, premiul publicului a fost acordat proiectului CityWalk din Programul Interreg pentru regiunea Dunării, care ajută orașele din regiunea Dunării să faciliteze mobilitatea pietonală. ■

MAI MULTE INFORMAȚII

https://ec.europa.eu/regional_policy/ro/regio-stars-awards/

NOUTĂȚI [PE SCURT]

IMPLICAREA CETĂȚENILOR PENTRU O BUNĂ GUVERNANȚĂ ÎN POLITICA DE COEZIUNE

În orientările sale politice pentru noua Comisie, președinta Ursula von der Leyen și-a exprimat dorința ca cetățenii europeni să joace un rol decisiv și activ în construirea viitorului Uniunii noastre. Importanța unui angajament sporit al cetățenilor a fost recunoscută și consolidată în Tratatul de la Lisabona prin Inițiativa cetățenească europeană și printr-un număr de documente și declarații politice, precum contribuția Comisiei la Declarația de la Sibiu privind o „nouă agendă strategică pentru UE 2019-2024”.

Ținând cont de acest lucru, Direcția Generală Politică Regională și Urbană a Comisiei Europene organizează o conferință privind angajarea cetățenilor și a societății civile în Politica de coeziune. Evenimentul va avea loc sub conducerea politică și cu participarea Comisarului pentru coeziuni și reforme, Elisa Ferreira. Acesta se va concentra pe modul de asigurare a unei cooperări mai strânse cu cetățenii și societatea civilă în guvernarea și implementarea Politicii de coeziune și gestionarea fondurilor UE dedicate. Printr-o angajare mai activă a cetățenilor, instituțiile vor deveni și mai transparente și responsabile, în timp ce investițiilor vor aduce rezultate mai multe și mai mari la fața locului. ■

MAI MULTE INFORMAȚII

https://ec.europa.eu/regional_policy/en/conferences/citizens_good_governance

MODELAREA UNUI VIITOR URBAN DURABIL

Politica de coeziune este în centrul dezvoltării urbane durabile în Europa. Aproximativ 115 miliarde EUR se cheltuie în orașe, dintre care 17 miliarde EUR sunt implementați local prin strategii integrate de dezvoltare urbană gestionate direct de autorități urbane. Pentru următorul buget european, după 2020, Comisia Europeană propune o dimensiune urbană mai puternică prin alocarea a 6% din totalul bugetului pentru fiecare stat membru al Fondului european de dezvoltare regională în scopul dezvoltării urbane durabile. Propunerea introduce, de asemenea, un obiectiv de politică „Europa mai aproape de cetățeni” și o nouă Inițiativă urbană europeană care recunoaște faptul că dimensiunea urbană a politicii de coeziune se bazează pe un parteneriat strategic pe mai multe niveluri cu autorități locale și societatea civilă.

Din acest motiv, au fost selectate 53 de proiecte urbane pentru a fi expuse la următorul Forum Cities 2020, care se va desfășura între 30 și 31 ianuarie la Porto Portugalia. Această expoziție de prezentare de proiecte urbane bune prezintă, în termeni concreți, ceea ce aduce politica de coeziune pentru cetățenii europeni. Aceasta oferă exemple referitoare la ce realizează orașele și importanța crucială a unei abordări integrate și a unei guvernante pe mai multe niveluri pentru elaborarea de politici. În plus, proiectele urbane prezentate dau o indicație cu privire la proiectele pe care Comisia se așteaptă să le finanțeze în viitor.

Bunele practici vin din programele finanțate prin politica de coeziune: URBACT, Acțiunile urbane inovatoare și proiectele urbane finanțate prin programe principale. ■

MAI MULTE INFORMAȚII

<https://citiesforum2020.topi.com/>

PROGRAMUL PENTRU MASS-MEDIA YOUTH4REGIONS

Prezentăm aici încă două articole trimise de către tineri jurnaliști participanți la concursul de blogging YOUTH4REGIONS.

Programul pentru mass-media Youth4Regions susține dezvoltarea generației următoare de jurnaliști specializați în politica regională. Programul îi încurajează pe acești tineri europeni să comunice pe tema proiectelor finanțate de UE.

Ávila, un exemplu pentru viitor

În 1912, poetul Antonio Machado vorbea despre Castilia ca fiind un teren necultivat cu rădăcini conservatoare conectate îndeaproape cu obiceiurile lor, o percepție a teritoriului castiliano-leonez care dăinuie și astăzi. Cu toate acestea, Ávila, unul dintre cei mai importanți exponenți ai tradiționalismului castilian, a schimbat această credință devenind un model de modernizare și progres pentru alte orașe europene.

Orașul Ávila, care face parte din Patrimoniul Mondial UNESCO din 1985, este o enclavă turistică cu o locație deosebit de bună pe teritoriul spaniol. La o distanță de numai o oră de Madrid, un număr mare de turiști vizitează orașul castiliano-leonez, atrași fiind de zidurile cetății medievale, una dintre cele mai bine păstrate din întreaga Europă. Ávila a încântat unele dintre cele mai mari personalități ale culturii secolului XX, inclusiv pe scriitorul Ernest Hemingway și producătorul de film Orson Welles.

Proiectul Smart Heritage City (SHCity), lansat în 2016 în cadrul programului Fondului european de dezvoltare regională (FEDR) Interreg V Sudoe, a implementat cu succes o platformă tehnologică în acest oraș, care facilitează managementul și conservarea siturilor istorice și contribuie la revitalizarea industriei turistice a orașului.

Pentru derularea acestui proiect a fost necesară acoperirea decalajului digital mare pe care l-a înregistrat comunitatea autonomă din Castilia și León în comparație cu alte regiuni spaniole. Abordată în 2017, acoperirea pe tot acest teritoriu a crescut cu aproape 5%, aducând beneficii unui număr de 233 996 de locuitori din regiune. Granturile pentru extinderea accesului în bandă largă, cofinanțate de stat și de fondurile ERDF ale UE, au inclus subvenții de aproximativ 11 milioane EUR care au fost alocate operatorilor de telecomunicații pentru avansarea implementării benzii largi ultrarapide în Castilia și León.

Ministerul pentru energie, turism și agendă digitală raportează că de la cererea de propuneri din 2013, Castilia și León a beneficiat de 15 milioane EUR, ceea ce a dus la o investiție de 28 milioane EUR pentru operatorii de telecomunicații. Dintre provincii, Ávila cel mai mare beneficiar al acestor granturi în 2017, beneficiind de 3 milioane EUR.

Datorită proiectului SHCity a fost implementată o rețea de 230 de senzori și dispozitive în 26 de locații, la interior și exterior, în întregul complex istoric al orașului. În timp real, acești senzori controlează aproximativ 20 de parametri de mediu și structurali, precum și alții legați de siguranță, consumul de energie electrică și numărul de vizitatori.

Datele colectate de senzori sunt agregate cu date de la alte sisteme, generând un flux de peste 1 000 de elemente de date pe oră, ceea ce facilitează munca managerilor. Prin colectarea acestor date, Consiliul Municipal Ávila are posibilitatea de a eficientiza acțiunile și de a îmbunătăți procesul decizional atunci când apare o anomalie care ar putea dăuna complexului istoric al orașului, precum o creștere sau scădere semnificativă a temperaturii sau umidității.

Mai mult, proiectul a elaborat o aplicație pentru turiști care utilizează datele captate de sistemul de monitorizare, aliniindu-le pentru a crește sensibilizarea în rândul vizitatorilor și al societății în general, cu privire la importanța conservării adecvate a patrimoniului. Aplicația permite de asemenea utilizatorilor să își creeze propriile rute prin oraș, evaluând timpul pe care îl au la dispoziție, locurile de interes din apropierea locului în care se află, precum și locațiile la care timpul de așteptare este mai scurt, deoarece înregistrează un număr mai mic de vizitatorii în acel moment.

Provocarea SHCity este de a reproduce proiectul în alte complexe istorice europene. Pentru a realiza acest lucru, a fost elaborat un prototip pentru Sintra-Cascais în Portugalia și Riba-roja de Túria în Valencia, Spania.

David a terminat de curând primul an din studiile de licență în jurnalism și media la Universitatea Carlos III din Madrid, Spania. El consideră că jurnalismul serios este una dintre cele mai bune căi de a crea o societate care se bucură de mai multă libertate. În viitor, David ar dori să devină jurnalist de investigație.

O investiție a FEDR de 1 194 333 EUR în proiect reprezintă 1,5% din peste 79 milioane EUR investite în proiecte în Castilia și León de la începutul anului 2019. Cu toate acestea, suma reprezintă doar 12% din aproape 700 milioane EUR pe care UE planifică să le investească în această regiune. ➤

Zidurile din Ávila, Spania

Creativitatea ca promotor al integrării

Un blogger tânăr stă de vorbă cu localnici din Distrito Sur din Córdoba, Spania, pentru a afla mai multe despre cartier și despre modul în care fondurile UE aduc mari schimbări în bine pentru locuitorii de aici.

„Nu există nicio îndoială că acum cartierul o duce mult mai bine. Dacă ați fi întrebat mai demult despre Distrito Sur, oamenii s-ar fi strâmbat sau ar fi făcut o observație inteligentă cu privire la zonă. Nu simțeam că făceam parte din oraș. Dar acum străzile sunt frumoase, este mult mai multă mișcare, iar oamenii sunt în general mai fericiți”, explică Ana, o localnică.

Familia Anei a trebuit să se mute de la Sierras de Córdoba la Campo de la Verdad în Distrito Sur (districtul de sud, o zonă a orașului Córdoba care cuprinde cinci cartiere: Campo de la Verdad, Sector Sur, Miraflores, Fray Albino și Guadalquivir) deoarece erau oboseți să călătorească în fiecare zi câteva ore până la școala Anei și înapoi. Acolo, au găsit un cartier deschis și prietenos, deși cu o problemă majoră: era un cartier marginalizat.

În ciuda apropierii de cartierul istoric al orașului Córdoba, localizarea sa pe malul opus al râului Guadalquivir a fost întotdeauna în defavoarea sa. Astăzi, rămân câteva zone marginalizate, pe care diverse administrații publice au încercat să le amelioreze din anii 1990. Chiar și așa, există încă o lipsă clară de servicii sociale, o infrastructură deteriorată, rate crescute ale șomajului și niveluri scăzute ale veniturilor.

José Luis, un localnic care a trăit toată viața în Sector Sur, și-a amintit cu tristețe: „Înainte era diferit. Erau două cinema-uri. Două! Oamenii veneau deseori aici și eram foarte integrați în oraș, mai ales în ceea ce privește cultura.”

Dar un punct de răscruce în istoria Distrito Sur a schimbat pentru totdeauna dezvoltarea zonei. Planul „Urban Sur” este încadrat în perioada de implementare 2007-2013 a Fondului european de dezvoltare regională (FEDR) pentru Córdoba prin intermediul Institutului municipal Córdoba pentru dezvoltare economică și ocuparea forței de muncă (IMDEEC), o entitate care depinde de consiliul municipal. Planul a avut un buget de peste 12 milioane EUR din care 10 milioane EUR au provenit de la FEDR.

„Planul Urban Sur este cea mai bună reprezentare a modului în care fondurile europene au un impact pozitiv asupra dezvoltării orașului.»

Soledad Cañizares Sevilla

Obiectivul său ambițios și inovator a fost de a realiza revigorarea economică și socială a zonei, facilitând integrarea sa într-un mod durabil. Acest lucru s-a bazat pe o strategie bazată pe acțiune și oportunitățile prezentate de cultură și de economia creativă, lucru care nu mai fusese propus până atunci în oraș.

După cum mi-a spus Soledad Cañizares Sevilla, membră a Departamentului IMDEEC pentru proiecte și cooperare instituțională: „Planul Urban Sur este cea mai bună reprezentare a modului în care fondurile europene au un impact pozitiv asupra dezvoltării orașului (...) A fost foarte inovator – realizarea dezvoltării prin cultură este un proiect pilot care folosește o formă de integrare care, fără îndoială, va fi aplicată din nou.”

Acest plan a fost centrat în jurul a patru acțiuni. Prima a implicat îmbunătățirea mediului urban și a eficienței tehnologice prin renovarea a patru străzi. Impactul acestor renovări a inclus extinderea pistelor pentru biciclete, plantarea a peste 100 de copaci și tranziția la iluminatul stradal cu consum redus de energie.

A doua a constat dintr-un program de integrare socială și formare, evidențiat prin transformarea vechii școli pedagogice într-un centru pentru formare informatică, creație artistică și educație. Acest domeniu a inclus, de asemenea, o serie de planuri de incluziune socială cu peste 5 000 de participanți.

A treia activitate s-a concentrat pe dezvoltarea economică durabilă a zonei, iar în vechea școală vor fi înființate o academie antreprenorială și un incubator de afaceri. În sfârșit, a patra acțiune, care s-a concentrat pe cercetare, dezvoltare și inovare, a culminat cu construirea centrului informatic Seneca, care sprijină formarea tehnologică pentru locuitorii din cartier.

Javier studiază comunicare și relații internaționale la Universitatea Loyola din Córdoba, Spania. Este pasionat de UE și de mass-media și este deosebit de interesat de folosirea creativității sale (video, imagine etc.) pe platformele de comunicare socială.

Este adevărat că o parte a infrastructurii este încă în construcție, dar se simte deja o schimbare în Distrito Sur. Urban Sur a revigorat diverse cartiere din zonă, prin creșterea și îmbunătățirea infrastructurii și, mai presus de toate, prin îmbunătățirea vieților tuturor locuitorilor.

„Suntem cu adevărat fericiți de modul în care sunt cheltuite fondurile europene și, bineînțeles, cartierul este acum mult mai conștient de rolul important pe care l-a jucat UE în dezvoltarea noastră. De fapt, bunicul meu a spus de curând: «Ana, voi, cei tineri, sunteți cei care trebuie să aveți grijă de menținerea Uniunii Europene, care face lucruri minunate pentru noi toți,» iar eu i-am răspuns «da», cum ar putea fi altfel”, a încheiat Ana. ■

Cu mulțumiri speciale pentru Ana Jiménez Rey, Soledad Cañizares Sevilla și locuitorii din Distrito Sur pentru amabilitatea lor.

MAI MULTE INFORMAȚII

Urban Sur: <http://urbansur.cordoba.es/>

PUNCT DE DATE

Regiunile europene prezintă grade diferite de competitivitate

În ultimii 10 ani, indicele competitivității regionale (ICR) a măsurat principalii factori ai competitivității în toate regiunile din întreaga Uniune Europeană.

Cuprinzând 11 componente diferite, ICR înregistrează concepte relevante pentru dezvoltarea durabilă, productivitate și bunăstare. Aceste componente sunt clasificate în trei grupe: grupa de bază, care include aspecte de activare a competitivității, grupa de eficiență, care include aspectele intermediare și inovarea, care descrie cei mai noi factori ai competitivității.

Acest indice unic oferă informații din interiorul țărilor pe care indicii naționali ai competitivității nu reușesc să le surprindă. Cea mai recentă ediție, lansată la Săptămâna europeană a regiunilor și orașelor, la Bruxelles, în 7 octombrie 2019, confirmă existența unui model policentric cu o variație amplă ce caracterizează atât țările, cât și regiunile din cadrul aceleiași țări. La 10 ani de la criza financiară globală, diviziunea dintre nord-vest și sud-est de la nivelul UE rămâne clară și vizibilă.

Diferențe majore: în scădere sau divergente?

ICR a prezentat întotdeauna o diferență remarcabilă între regiuni ale capitalei/metropolitane și restul țării. Regiunea capitalei este întotdeauna cea mai competitivă regiune din fiecare țară, după cum este prezentat în graficul de mai jos care prezintă variația din interiorul țărilor pentru ediția 2019 (țările sunt ordonate de la cea mai slabă la cea mai bună, conform scorului lor național). Trei excepții notabile

au fost constatate în toate edițiile ICR: Italia, unde Lombardia este cea mai bună regiune; Germania, unde Berlinul a fost întotdeauna depășit fie de Frankfurt fie de Oberbayern; și Țările de Jos, unde Utrecht a fost întotdeauna cea mai competitivă regiune.

În Italia, Spania și Belgia, nivelurile competitivității regionale acoperă o scară largă, dar sunt aproape uniform distribuite în toate regiunile în cadrul fiecărei țări, după cum arată înălțimea barelor din grafic, care includ 50% dintre scorurile regiunilor din fiecare țară. Alte țări prezintă, de asemenea, o variabilitate foarte mare, deși acest lucru se datorează performanței semnificativ mai bune a regiunii capitalei în comparație cu alte regiuni ale țării: de exemplu, în Franța, Portugalia și majoritatea țărilor est-europene și nordice, în care regiunile din apropierea capitalei sunt mult mai puțin competitive.

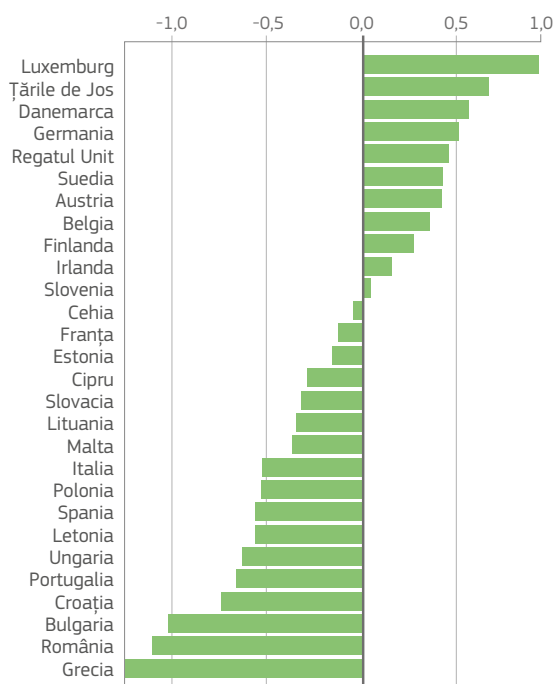
Puterea regiunilor capitalelor reflectă capacitatea mai ridicată a zonelor metropolitane de a funcționa ca aglomerări economice care atrag capital uman și întreprinderi.

Întrebarea este: aceste diferențe dintre capitală și restul țării cresc sau putem identifica vreun semn de recuperare?

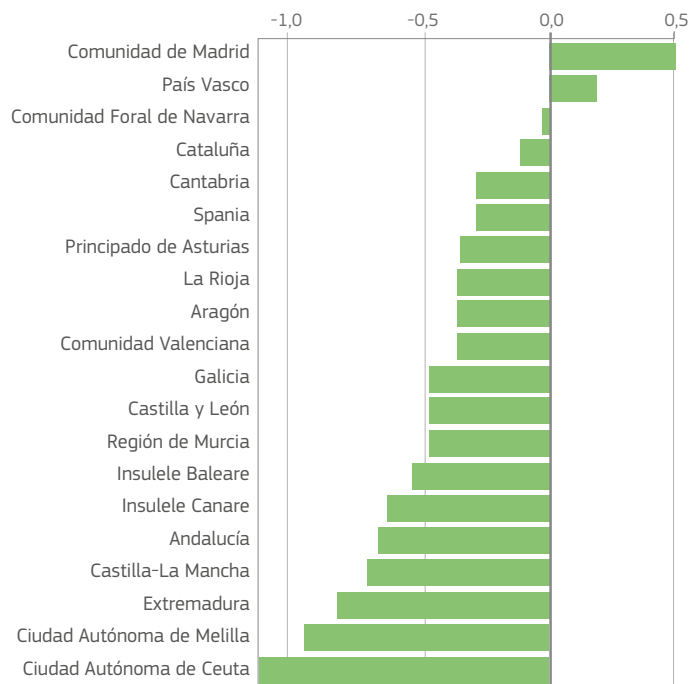
În general, pot fi observate diferențe stabile în toate edițiile diferite ale ICR, deși în unele țări, *regiuni venind din urmă* au recuperat în ultimii ani.

Monitorizarea evoluției diferențelor zonă capitală/metropolitană este deosebit de importantă pentru politica de coeziune, a cărei misiune principală este să ajute regiunile să recupereze și să reducă disparitățile geografice. ■

Diferența ICR în statele membre UE, 2019

Diferența ICR în Spania, 2013

MAI MULTE INFORMAȚII

O prezentare completă a Indicelui european al competitivității regionale 2019:

https://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/maps/regional_competitiveness/

O prezentare a ICR 2019:

<https://cohesiondata.ec.europa.eu/stories/s/363v-4uq6>

Pentru mai multe date referitoare la fondurile ESI, urmăriți

@RegioEvaluation

sau căutați #ESIFOpenData pe Twitter

Pentru o analiză pentru fiecare țară în parte, selectați țara care vă interesează în ambele grafice cu bare din linkul de mai jos și comparați diferența dintre cea mai performantă

regiune (întotdeauna în partea de sus a graficului) și regiunile următoare. De exemplu, în Franța, există o ușoară convergență a regiunilor Alsacia și Ron-Alpi către regiunea capitalei Île-de-France. Pe de altă parte, în Ungaria, tendința indică faptul că regiunea Budapesta (Közép Magyarország) este ușor divergentă față de restul țării, care se străduiește să țină pasul.

Din graficele interactive puteți selecta țara care vă interesează și puteți compara scorurile ICR pentru toate regiunile din acea țară între indicele 2013, care înregistrează situația socioeconomică chiar înainte de criza economică din 2008 și cel mai recent ICR din 2019.

Aveți vreo preferință privind subiectele viitoare ale rubricii PUNCT DE DATE a revistei *Panorama*?

Există vreun set de date pe care ați dori să îl includem în Platforma de date deschise a fondurilor ESI?

Dacă da, trimiteți un e-mail la: REGIO-EVAL@ec.europa.eu

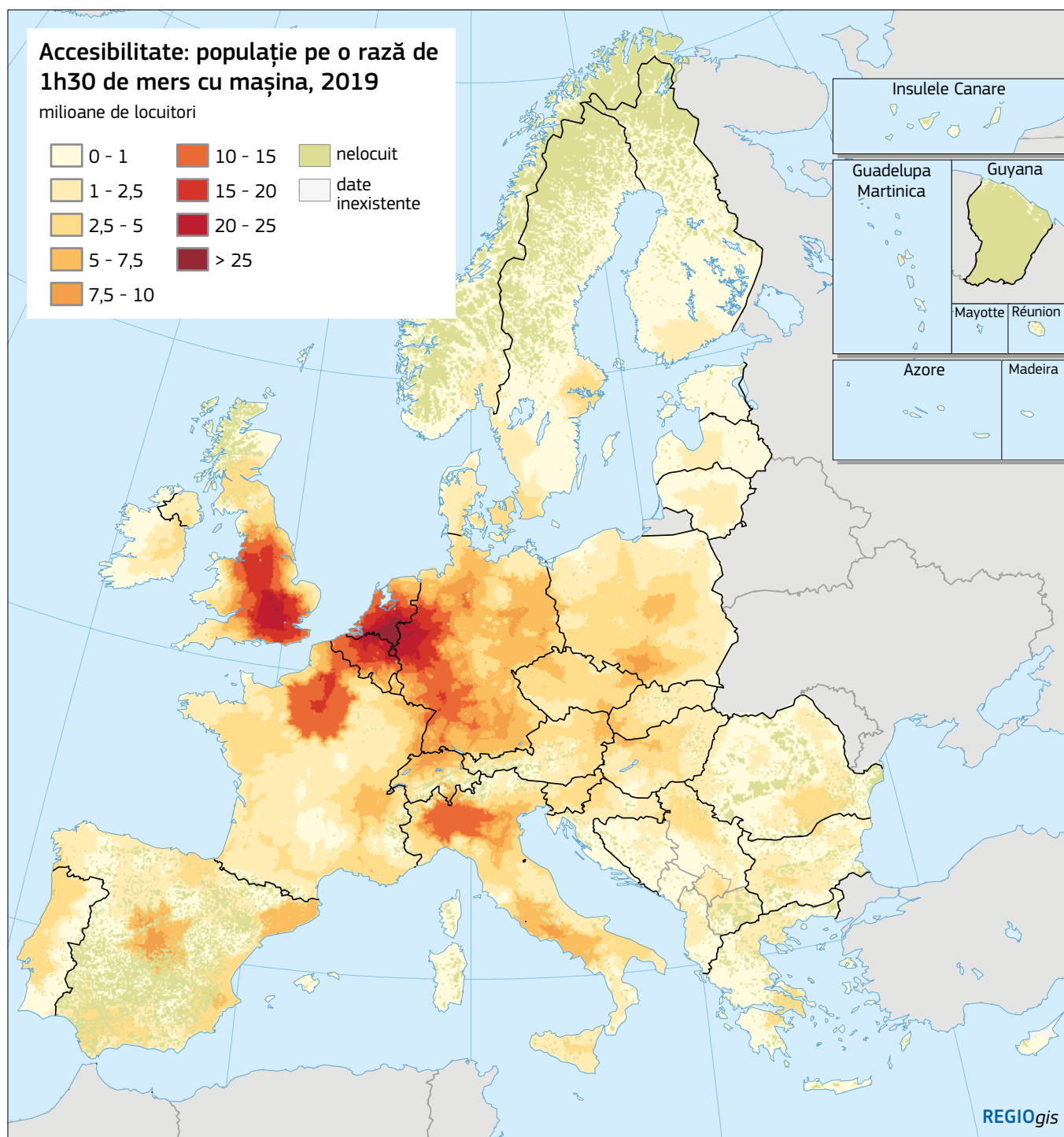
Urmăriți discuția pe TWITTER #ESIFOpenData

sau abonați-vă la buletinul nostru informativ: http://ec.europa.eu/newsroom/index.cfm?service_id=788

Reprezentarea accesibilității prin intermediul rețelelor rutiere majore ale Europei

Harta de mai jos prezintă care este numărul de oameni la care se poate ajunge în 90 de minute de mers cu mașina (fără a lua în calcul congestia traficului). Capitalele, aglomerările urbane mari și orașele mari din Europa au toate niveluri foarte mari de accesibilitate. Cu toate acestea, aceste niveluri mari

sunt determinate în principal de concentrarea spațială a populației și mult mai puțin de calitatea și cantitatea infrastructurii rutiere. Dacă în apropiere locuiesc mulți oameni, o locație poate avea un nivel mare de accesibilitate, chiar dacă are o infrastructură rutieră relativ slabă.

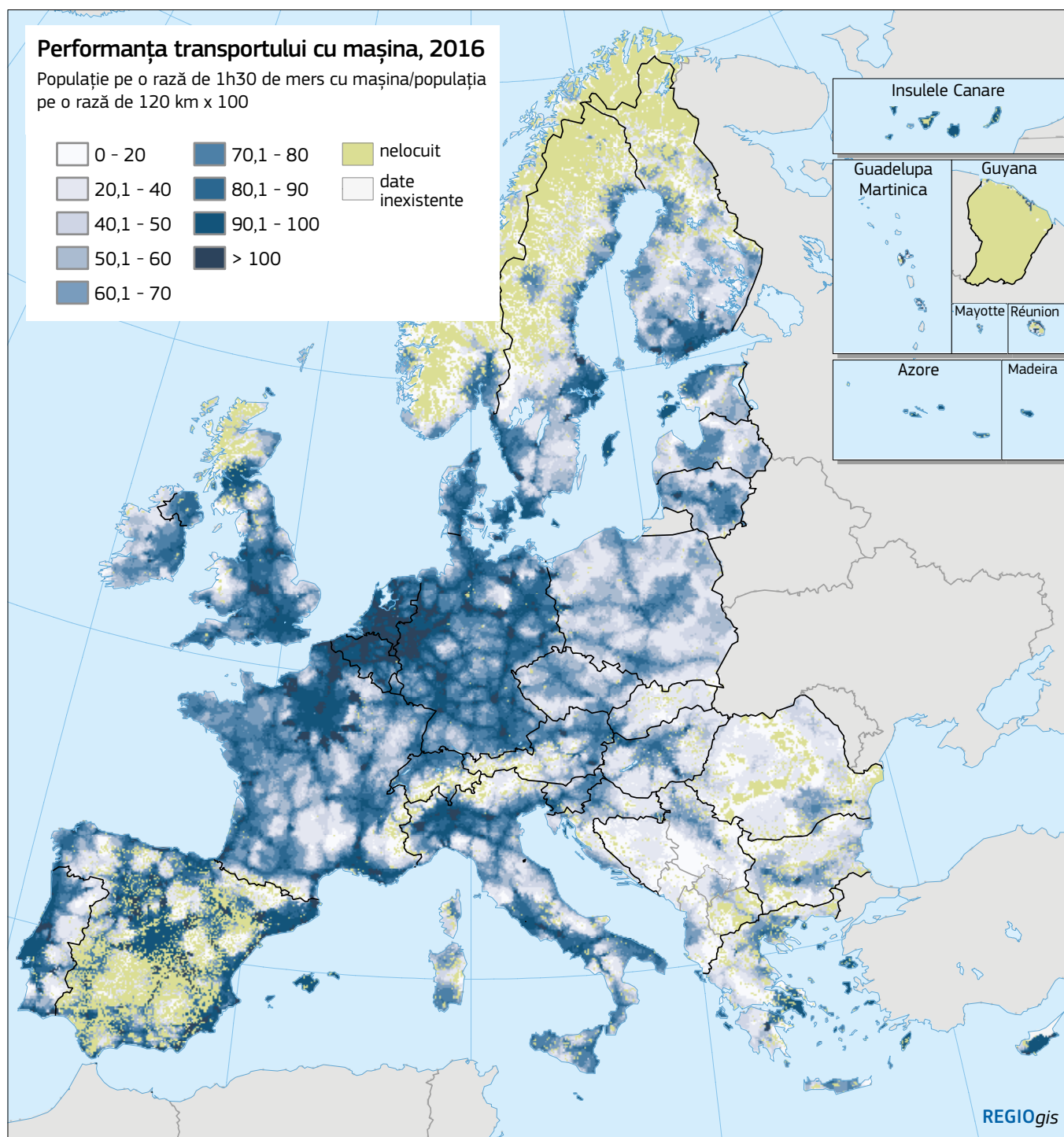
Pentru o mai bună vizualizare, harta prezintă media ponderată a populației pentru celule de 5x5 km.

Analiza a fost făcută pentru celule de 1x1 km.

Surse: REGIO-GIS, Eurostat, JRC, TomTom, IGN-F

Pentru a identifica locurile care au o infrastructură rutieră bună, harta de mai jos arată locurile în care oamenii pot ajunge cu ușurință la populația din apropiere. Un scor de 100 sau mai mult este foarte bun. Înseamnă că în 90 de minute de mers cu mașina, o persoană poate ajunge cel puțin la un număr de persoane egal cu numărul de persoane care locuiesc pe o rază de 120 km. Pe această hartă iese clar în evidență principala

rețea de autostrăzi din Europa de vest. În estul UE, performanța rutieră este mult mai scăzută, chiar și în jurul capitalelor și a principalelor orașe. În general, zonele rurale au un nivel mai scăzut de performanță a transportului rutier, în ciuda unei lungimi mult mai mari a rețelei rutiere pe cap de locuitor față de orașe. Populația dispersată în zonele rurale face ca accesul la șosele de mare viteză să fie foarte costisitor. ■

Pentru o mai bună vizualizare, harta prezintă media ponderată a populației pentru celule de 5x5 km. Analiza a fost făcută pentru celule de 1x1 km.
Surse: REGIO-GIS, Eurostat, JRC, TomTom, IGN-F

„Tineretul voluntar Interreg”

Pe calea spre o linie modernă de cale ferată în jurul muntelui Etna

În prezent, este încă posibilă identificarea mai multor probleme persistente, precum lipsa de servicii publice adecvate și inovatoare în diverse regiuni. Trebuie să recunoaștem faptul că, în cele mai multe cazuri, statele membre UE nu pot elimina dificultățile enorme care există în regiunile lor, în special probleme de convergență precum sunt cele din Sicilia.

Astfel, întrebarea este: ce se poate face pentru a rezolva aceste probleme dificile? Răspunsul va fi de a sprijini și consolida politica de coeziune. Importanța politicii este subliniată și de inițiativa DG Regio „UE în regiunea mea”, care evidențiază și împărtășește cele mai simbolice proiecte aprobate de Comisia Europeană, cum este și extinderea liniei de cale ferată Circumetnea (construită în 1890) în jurul orașului Catania, al șaptelea oraș metropolitan ca mărime din Italia.

Proiectul menționat mai sus este unul dintre cele mai relevante, durabile, eficiente și inovatoare proiecte din Italia, desemnate în perioada de programare 2014-2020. O contribuție maximă de 478 milioane EUR a fost alocată pentru construirea a opt noi stații: San Domenico, Vittorio Emanuele, Palestro, San Leone, Verrazzano, Librino, Santa Maria Goretti și aeroport.

Această extindere va face mai ușoară deplasarea în regiune și din centrul orașului la aeroport pentru studenți, lucrători și turiști, deși numărul de pasageri pe an a crescut semnificativ de la 600 000 la 5 milioane, înregistrat în 2018. Acest lucru implică, de asemenea, o reducere a emisiilor de CO₂ deoarece, printre diverse alte motive, pasagerii trenului nu își vor mai folosi atât de des mașinile.

Trebuie să nu uităm că acest proiect este de asemenea crucial, deoarece se referă la specializare inteligentă, iar municipalitatea din Catania a suferit de o lipsă de economii în ultimul timp.

În plus, linia de cale ferată Circumetnea a fost, de asemenea, unul dintre proiectele cofinanțate de Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) pentru perioada 2007-2013. În cadrul programului operațional regional pentru Sicilia, lansat în 7 septembrie 2007, au fost construite patru segmente de cale ferată: Galatea-Giovanni XIII, Giovanni XIII-Stesicoro, Borgo-Nesima și Nesima-Misterbianco Centro.

Întregul proiect este aliniat la politica de coeziune care își propune să facă astfel încât cetățenii UE să se simtă mai apropiați prin reducerea distanțelor care îi separă. ■

Danilo Distefano este un fost voluntar în cadrul Secretariatului comun al Programului Interreg pentru sudul Mării Baltice, datorită inițiativei Tineretul voluntar Interreg.

PROIECTE

O CĂLĂTORIE ÎN APOI ÎN TIMP
PE ȘOSEA ȘI CALEA FERATĂINVESTIȚIA TOTALĂ
11 332 552 EURCONTRIBUȚIA UE
7 199 455 EUR

Prin intermediul a două proiecte complementare este realizat un complex muzeal unic în sediul fabricii de autovehicule Tatra, renumită în întreaga lume, la Kopřivnice, Cehia.

Lucrările au început în 2019 cu conversia clădirii nefolosite a turnătoriei într-un muzeu ultramodern, completarea și extinderea celor două expoziții asociate în prezent cu faimoasa marcă. Obiectivul principal al proiectului este să prezinte o colecție amplă de autovehicule care să redea istoria Tatra și dezvoltarea industriei autovehiculelor prin intermediul unor ecrane sofisticate, atractive din punct de vedere vizual și interactive.

Datând din 1850, Tatra, cea mai veche întreprindere cehă de autovehicule și ca vechime al treilea producător de autovehicule din lume, este considerată ca fiind una dintre bijuteriile coroanei industriei din Cehia. Vizitatorii actualului Muzeu tehnic Tatra pot vedea prima mașină produsă în 1897 – Președintele – care a fost prima trăsură acționată de un motor și nu trasă de cai.

Cu toate acestea, muzeul nu a dispus de suficient spațiu pentru a prezenta întreaga colecție, ceea ce a însemnat că unele dintre exponate au trebuit păstrate în depozite.

Proiectul Muzeul de autovehicule Tatra

Noul proiect Muzeul de autovehicule Tatra își propune să rezolve această problemă (investiția totală se ridică la 6,7 milioane EUR). Dezvoltat de guvernul regional din Moravia-Silezia cu finanțare de la Fondul european de dezvoltare regională (4 milioane EUR), noul spațiu situat acum într-o fostă secție de turnătorie și depozitare din aceeași locație este programat să fie deschis în 2021.

În plus față de 60 de exponate unice, vizitatorii vor putea vedea 70 de modele de epocă, mai ales camioane, donate muzeului de proprietarii întreprinderii Tatra Trucks, precum și exponate speciale care demonstrează modul în care funcționează cu adevărat motoarele.

Slovenska Strela

În ianuarie 2018, Tatra Trucks și-a asigurat un grant european pentru un proiect de reconstrucție a unui element de patrimoniu cultural național ceh – trenul motorizat Tatra T 68, cunoscut și sub denumirea de racheta slovacă. Trenul a fost expus până la mijlocul anului 2018 în fața muzeului tehnic Kopřivnice, dar nu a fost protejat împotriva intemperțiilor și se deteriora.

Tatra Trucks a decis să reconstrucție racheta slovacă și să construiască pentru aceasta o zonă expozițională complet nouă, alături de noi spații expoziționale în cadrul Muzeului de autovehicule Tatra.

Costurile totale ale proiectului de reconstrucție a rachetei slovace, inclusiv construcția spațiului expozițional, sunt estimate la 4,6 milioane EUR, din care aproape 3,1 milioane EUR vor fi acoperite din finanțare europeană, restul sumei fiind suportat de Tatra Trucks.

Restaurarea rachetei slovace a început cu câteva luni în urmă și va implica reparații ample pentru a o readuce la starea de funcționare. Lucrarea ar trebui să fie finalizată în decurs de un an, după care trenul va fi mutat în noua zonă expozițională. Pe vreme bună, va fi scos în aer liber și, la ocazii speciale, va putea face chiar călătorii pe liniile publice de cale ferată din Kopřivnice. ■

MAI MULTE INFORMAȚII

<https://www.tatramuseum.cz/index.php?r=5&idj=2>
<http://slovenska-strela.cz/en-GB>

PROIECTE

TEHNOLOGIILE DIGITALE STIMULEAZĂ SERVICIUL NAȚIONAL DE SĂNĂTATE DIN SPANIA

**INVESTIȚIA TOTALĂ
33 471 081 EUR**

**CONTRIBUȚIA UE
23 402 419 EUR**

Programul pentru sănătate și bunăstare (SBS) a consolidat utilizarea informaticii în cadrul sistemului național de sănătate al Spaniei. Proiectul s-a concentrat pe crearea de servicii-cheie electronice interoperabile și mai eficiente pentru cetățeni și prestatorii de servicii de sănătate. Susținut de FEDR; acest proiect ajută oamenii să acceseze servicii de sănătate vitale în întreaga țară, nu doar acolo unde locuiesc.

Programul SBS a facilitat schimbul eficient de prescripții medicale electronice și fișe medicale digitale în sistemul național de sănătate spaniol, care este bazat pe o structură descentralizată. Au fost de asemenea efectuate lucrări pentru evaluarea sistemelor de informare a utilizatorilor în cadrul serviciului de sănătate.

Implementarea serviciului de prescripții medicale electronice înseamnă că toți cetățenii spanioli pot obține medicamente pe bază de prescripție la orice farmacie din țară. Acest lucru aduce beneficii majore pentru persoanele care se află în vacanță sau care călătoresc și nu doresc să își întrerupă tratamentul. În baza vechiului sistem, oamenii își puteau lua medicamentele pe bază de prescripție numai în regiunea de reședință. Serviciul de prescripții medicale electronice a fost implementat în toate cele 13 000 centre de asistență medicală primară din Spania, precum și în toate cele 21 000 de farmacii din țară.

Implementarea la nivel național a sistemului digital de istorice clinice permite schimbul de fișe medicale între toate cele 17 de regiuni spaniole (comunități autonome) și două orașe spaniole autonome (Ceuta și Melilla). Funcționari din domeniul sănătății publice și medicii pot vedea acum fișa oricui, lucru

care îi ajută să ofere tratament eficient oriunde în țară. Mai mult, pacienții pot folosi un sistem sigur, cu verificarea identității, pentru a-și vizualiza și descărca fișele medicale și pentru a afla cine le-a mai consultat.

De asemenea, proiectul a îmbunătățit identificarea sistemului pentru utilizatorii serviciilor de sănătate prin încorporarea de măsuri de securitate vitale și actualizate. Aceste modificări vor garanta confidențialitatea datelor prin autentificarea identității medicilor, farmaciștilor și pacienților.

Toți cetățenii spanioli – 46,5 milioane de persoane – au acum carduri de sănătate pe care le pot folosi pentru a accesa serviciile digitale.

Infrastructură esențială

Pentru a implementa schimbările, proiectul SBS a îndeplinit o serie de sarcini. Personalul de specialitate din centrele de sănătate a fost dotat cu echipament adecvat, inclusiv ecrane de înaltă rezoluții și stații de lucru. În spitale a fost instalată infrastructură pentru prelucrarea datelor, stocare și acces fără fir (Wi-Fi). Mai mult, au fost dezvoltate programe software pentru îmbunătățirea interoperabilității, managementului, digitalizării și arhivării fișelor clinice în cadrul sistemului de sănătate spaniol.

Între timp, introducerea sistemelor centralizate de păstrare în siguranță a certificatelor, autentificare și o semnătură electronică pentru personalul medico-sanitar a ajutat la îndeplinirea cerințelor de securitate digitală ale proiectului. ■

MAI MULTE INFORMAȚII

<http://www.red.es>

PROIECTE

NASUL ARTIFICIAL MIROASE PROSPETIMEA ALIMENTELOR AMBALATE

**INVESTIȚIA TOTALĂ
2 013 200 EUR**

**CONTRIBUȚIA UE
1 006 600 EUR**

Un proiect transfrontalier care reunește cercetători și întreprinderi din industria alimentară din Belgia și Franța concepe un mod nou de verificare a prospețimii alimentelor ambalate, cu costuri reduse. Obiectivul este de a reduce deșeurile alimentare prin oferirea producătorilor și consumatorilor a unei estimări mai precise a termenului de valabilitate a produsului.

Proiectul TERAFOOD, care este finanțat de Fondul european de dezvoltare regională, vizează să dezvolte un sensor comercial care exploatează ceea ce este cunoscut ca tehnologie THz. Conceptul folosește radiație electromagnetică neionizantă care interacționează cu urme de gaze care sunt generate atunci când se degradează alimentele. Echipa de proiect își propune să integreze noul sensor în ambalajul alimentelor, astfel încât măsurătorile precise pe care le furnizează să oprească consumatorii să arunce alimente care sunt încă bune pentru consum.

De-a lungul întregului lanț de producție a alimentelor sunt generate deșeurile, de la procesare și până la consumatorul final. Cu toate acestea, se estimează că doar faza de procesare generează aproximativ 50% din aceste deșeurile, în principal la producerea de alimente ambalate.

În prezent, metodele de verificare a prospețimii alimentelor ambalate presupun ca întreprinderile să ia periodic în mod aleatoriu eșantioane din propriile lor linii de producție. Pentru a asigura acceptabilitatea marjelor de siguranță, această metodă tinde să reducă termenele de valabilitate care generează deșeurile inutile în timpul procesării și depozitării în magazine și acasă. Producătorii pot suferi, de asemenea, pierderi financiare însemnate datorită costurilor de eșantionare și analiză.

TERAFOOD promite o evaluare mai precisă, non-invazivă pe bază de date în timp real. Senzorul proiectului, care monitorizează markerii biologici generați pe măsură ce produsul se degradează

în mod natural, poate fi folosit pe tot parcursul procesului de producție și distribuție. Fiecare ambalaj echipat cu acest sensor este pe deplin trasabil, iar defectele pot fi detectate în orice moment din viața produsului.

Detectarea este bazată pe măsurători de compuși organici volatili care se găsesc în interiorul ambalajului. Cu o precizie mai mare de o parte la milion, senzorul are, de asemenea, potențialul de a crește încrederea consumatorilor în lanțul de producție a produselor alimentare.

Senzor testat

Până în prezent, echipa de proiect a elaborat și construit un sensor de primă generație care este testat și verificat. Mai mult, principiul de detecție pe care se bazează senzorul a fost protejat printr-un brevet. A fost de asemenea creată o platformă online sigură, unde partenerii de proiect pot încărca datele colectate pe timpul cercetării lor.

TERAFOOD a fost prezentat în cadrul celei de-a 9-a ediții a Zilelor THz, care a avut loc la Universitatea Dunkerque, Franța, în iunie 2017. În ianuarie 2019, un atelier tematic de introducere a avut loc la sediul partenerului Grupul pentru cercetări în domeniul fotonicii la Facultatea de știință din cadrul Universității Gent din Belgia.

Următorul atelier, în februarie 2020, va fi găzduit de coordonatorul de proiect, Institutul pentru electronică, microelectronică și nanotehnologie din Villeneuve d'Ascq, Franța. Două ateliere demonstrative vor prezenta noul senzor la sfârșitul anului 2020, iar evenimentul final al proiectului va avea loc în primăvara anului 2021. ■

MAI MULTE INFORMAȚII

<https://terafood.iemn.fr/>

PROIECTE

RENOVĂRI ALE CANALELOR REDUC RISCURILE DE INUNDAȚII ÎN UNGARIA ȘI SERBIA

INVESTIȚIA TOTALĂ
8 699 537 EUR

CONTRIBUȚIA UE
7 394 607 EUR

Proiectul BABECA finanțat din partea UE restaurează o rețea de canale care străbate Ungaria și Serbia, pentru a reduce riscurile de inundații și a îmbunătăți calitatea apei de ambele părți ale frontierei.

Cu o lungime totală de 44,8 km – 32,2 km în Ungaria, 10,6 km în Serbia și 2 km de-a lungul frontierei – canalul Baja-Bezdan a fost din punct de vedere istoric o rută importantă pentru transportul de bunuri pe apa râului Dunărea. În prezent, este folosit în principal pentru irigare agricolă, sporturi și recreere, dar s-a deteriorat în ultimii ani din cauza lipsei de întreținere.

Finanțarea din partea instrumentului Interreg de asistență pentru preaderare va fi folosită pentru reabilitarea canalului și întreținerea acestuia pe viitor, aducând beneficii unui număr de aproximativ 110 000 de persoane. Noile măsuri de protecție împotriva inundațiilor vor consolida, de asemenea, rolul de apărare împotriva inundațiilor al râului Dunărea, care se află în aval de canal și colectează apa pluvială care curge de pe dealuri.

Reparațiile efectuate pe timpul proiectului vor reduce blocajele de-a lungul rețelei de canale, facilitând călătoria pe căile navigabile prin Ungaria și Serbia. Această cooperare transfrontalieră va susține, de asemenea, turismul local în lungul canalului.

Eforturi de curățare a canalelor

În Ungaria, 5 600 de metri de canal vor fi dragați pentru a îndepărta buruienile și alte materiale care blochează fluxul apei. Starea apei a fost evaluată anterior ca „slabă” din cauza acumulării de nămol. BABECA va ajuta la îndepărtarea reziduurilor din apă prin construirea de rampe pentru bărci și platforme de îndepărtare a lemnului care plutește pe apă, în trei locații diferite.

În Serbia, proiectul va renova două ecluze – instalații folosite pentru ridicarea și coborârea ambarcațiunilor între secțiuni de canal care se află în amonte sau aval unele față de altele – astfel încât acestea să poată funcționa în siguranță. Ecluza Bezdan nu a mai fost folosită din 1995 din cauza condiției sale și a echipamentelor în stare proastă, în timp ce ecluza și porțile ecluzei de la Šebešfok nu au fost niciodată finalizate.

Privind spre viitor, proiectul își propune să asigure durabilitatea pe termen lung a canalului, care va fi gestionat în continuare în comun de Serbia și Ungaria. Calitatea îmbunătățită a apei va revitaliza mediul acvatic al canalului, care include pești și insecte, în timp ce cooperarea transfrontalieră va sprijini și construirea de vase în șantierul naval Bezdan și turismul în regiune. ■

MAI MULTE INFORMAȚII

<http://www.babeca.eu/app/>

AGENDĂ

6 FEBRUARIE

Bruxelles (BE)

Conferință la nivel înalt „Implicarea cetățenilor pentru o bună guvernare în Politica de coeziune”

24-25 MARTIE

Bruxelles (BE)

Forumul regiunilor ultraperiferice 2020 „Împreună pentru un viitor durabil”

12-15 OCTOMBRIE

Bruxelles (BE)

Săptămâna europeană a regiunilor și orașelor

AVIZ JURIDIC

Nici Comisia Europeană, nici vreă persoană care acționează în numele Comisiei Europene nu este responsabilă pentru posibila utilizare a următoarelor informații.

Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2020

Versiune tipărită: ISSN 2443-9010 KN-LR-19-071-RO-C

Versiune PDF: ISSN 1830-933X KN-LR-19-071-RO-N

© Uniunea Europeană, 2020

Reproducerea textului este autorizată cu condiția menționării sursei.

Politica privind reproducerea documentelor Comisiei Europene este reglementată prin Decizia 2011/833/UE (JO L 330, 14.12.2011, p. 39).

Pentru orice utilizare sau reproducere a imaginilor sau a altor materiale care nu fac obiectul drepturilor de autor ale UE trebuie solicitată direct permisiunea deținătorilor drepturilor de autor.

Printed by Bietlot in Belgium

Această revistă este tipărită pe hârtie reciclată în limbile bulgară, engleză, franceză, germană, greacă, italiană, polonă, română și spaniolă. Revista este disponibilă online în 22 de limbi la adresa: http://ec.europa.eu/regional_policy/ro/information/publications/panorama-magazine/

Conținutul acestei număr a fost finalizat în ianuarie 2020.

FOTOGRAFII (PAGINI):

Coperta: © iStock/AndresGarciaM;

Pagina 3: © Uniunea Europeană;

Pagina 8: © Alex Pavlij Atklasana;

Pagina 9: © BestMedGrape;

Pagina 10: © Waste Free Rivers for a Clean Black Sea;

Pagina 11: © Port of Haminakotka;

Paginile 13, 14, 15: © European Union/David Plas;

Pagina 18: © Autoridade de Gestão do COMPETE 2020;

Pagina 20: © POSEUR Managing authority;

Pagina 22: © POSEUR;

Pagina 23: © POSEUR;

Pagina 24: Fotografia 1 © Green Urban Living; Fotografia 2 © TMG;

Fotografia 3 © AORP; Fotografia 4 © TENOWA;

Pagina 26: © CCDR LVT;

Pagina 27: © META Group;

Pagina 28: © Uniunea Europeană;

Pagina 29: © Uniunea Europeană;

Pagina 30: © Uniunea Europeană;

Pagina 31: © Uniunea Europeană;

Pagina 32: © Uniunea Europeană;

Pagina 35: © iStock/Juan Carlos Hernández Hernández;

Pagina 36: © iStock/MarioGuti;

Pagina 42: © iStock/labsas;

Pagina 43: © Museum Tatra;

Pagina 44: © iStock/SDI Productions;

Pagina 45: © iStock/hedgehog94;

Pagina 46: © iStock/Baja-Bezdan Canal;

PĂSTRAȚI LEGĂTURA

ec.europa.eu/regional_policy
cohesiondata.ec.europa.eu

[@EUinmyRegion](https://twitter.com/EUinmyRegion)

[EUinmyRegion](https://www.facebook.com/EUinmyRegion)

[flickr.com/euregional](https://www.flickr.com/euregional)

[EUinmyRegion](https://www.youtube.com/EUinmyRegion)

[euinmyregion](https://www.instagram.com/euinmyregion)

ec.europa.eu/commission/2014-2019/ferreira_en
[@ElisaFerreiraEC](https://twitter.com/ElisaFerreiraEC)

Oficiul pentru Publicații
al Uniunii Europene

Comisia Europeană
 Direcția Generală Politică Regională și Urbană
 Comunicare – Agnès Monfret
 Avenue de Beaulieu/Beaulieulaan 1 – B-1160 Bruxelles/Brussel
 E-mail: regio-panorama@ec.europa.eu